

HOLSTEBRO KOMMUNE

4.3
Esben Juulsgaard Brødbæk
Mosebyvej 25
7500 Holstebro

Dato: 21-06-2013
Sagsnr.: 024430-2012
Henv. til: Ole Lousdal
Tlf.: 96117826

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af svinebruget og minkfarmen

Bladbjerg

Mosebyvej 25, 7500 Holstebro
Beliggende på matr. nr. 10a Den nordvestlige Del, Mejrup

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF
4/12-2009 OM MILJØGOD-
KENDELSE M.V. AF HUSDYR-
BRUG.

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	8
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	9
GENERELLE FORHOLD	9
Dokumentation	9
Udnyttelse af godkendelse	9
Ansøger og ejerforhold	9
Ophør af husdyrbruget	9
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	10
Landskabelige og kulturhistoriske forhold	10
Det ansøgte husdyrhold	10
Stalde	10
Ventilation	11
Rengøring af staldanlæg	11
Foder	11
Døde dyr	11
Opbevaring af flydende husdyrgødning	11
Håndtering af gylle og afgasset biomasse	12
Opbevaring af oprensningsmateriale og fast husdyrgødning	12
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>12</i>
Lugt	12
Transport	13
Støj	13
Restvand og spildevand	13
Skadedyr	14
Driftsforstyrrelser eller uheld	14
Miljø- og ressourcestyling	14
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	15
Drift af husdyrbrugets arealer	15
Udbringning af husdyrgødning	15
<i>Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer</i>	<i>15</i>
Forebyggelse af forurening af vandmiljøet	15
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	16
KLAGEVEJLEDNING	16
OFFENTLIGGØRELSE	16
RETSBESKYTTELSE	18
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	19
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	19
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	20
GENERELLE FORHOLD	20
Ansøger og ejerforhold	20
Lokalisering og planmæssige forhold	21
Landskabelige og kulturhistoriske områder	23
Ophør af husdyrbruget	24
Alternative muligheder	24
HUSDYRBRUGETS ANLÆG	25
Det ansøgte husdyrhold	25
Produktionsniveau	25
Stalde	25
Valg af teknologi i staldanlæg	26
BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak	31

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ventilation	32
Rengøring af staldanlæg	33
Foder	33
Fyringsanlæg	34
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof	34
Affald og kemikalier	35
Døde dyr	36
Sprøjtemidler og medicin	37
Opbevaring af flydende husdyrgødning	38
Håndtering af gylle og afgasset biomasse	40
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning	41
<i>Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg</i>	<i>41</i>
Ammoniak	41
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	42
Lugt	43
Transport	44
Støj	46
Støv	47
Lys	48
Restvand og spildevand	48
Skadedyr	49
Driftsforstyrrelser eller uheld	51
Renere teknologi og ressourcestyring	52
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	57
Drift af husdyrbrugets arealer	57
Udskiftning af udbringningsarealer	60
Sædskifte	60
Udbringning af husdyrgødning	60
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	<i>62</i>
Grundvand	62
Bilag IV-arter	63
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	<i>63</i>
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	71
BILAG	72
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	72
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	73
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING	75
BILAG 4 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	76
BILAG 5 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	77
BILAG 6 – GYLLETRANSPORTRUTER	78
BILAG 7 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	79
BILAG 8 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	80
BILAG 9 – AREALER DEL 1/4	81
BILAG 10 – AREALER DEL 2/4	82
BILAG 11A - AREALER DEL 3/4	83
BILAG 11B - AREALER DEL 3/4	84
BILAG 12 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD	85
BILAG 13 – JORDBUNDSTYPER	86
BILAG 14 – RISIKOOMRÅDER FOR FOSFORUDVASKNING (OKKERKLASSER)	87
BILAG 15 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	88
BILAG 16 – UDSPREDNINGSAREALER MED LOVPLIGTIGT NEDFÆLDNINGSKRAV (BLÅ MARKERING)	89
BILAG 17 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER	90
BILAG 18 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER	91
BILAG 19 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2	92
BILAG 20 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2	93

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 21 – BEMÆRKNINGER FRA NAVN, ADRESSE, POSTNUMMER INDKOMMET I OFFENTLIGHEDSPERIODE	94
BILAG 22 – APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSESNIVEAU.	95

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	21-06-2013
Godkendelse hjemmel, lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§12 over 250 DE
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	ESBEN JUULSGAARD BRØDBÆK
CVR-nr. / P-nr.	79430218 / 1002581377
Husdyrbrugets adresse	Mosebyvej 25, 7500 Holstebro
Husdyrbrugets telefonnumre	97422190 / mobil: 40203190
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Esben Juulsgaard Brødbæk
Husdyrbrugets e-mail:	bladbjerg@mail.dk
Matrikel	10a Den nordvestlige Del, Mejrup
CHR	56286
(i)-mærket, bek. 486 af 25/05 2012 om godkendelse af listevirksomhed	Ja
Byggetilladelse	Du bedes være opmærksom på, at såfremt dit projekt omfatter udvidelser i form af byggeri ombygning eller lignende, skal der forinden søges om byggetilladelse hos byggemyndigheden.
Ejendomsnr.	661-0067047
Husdyrbrugets konsulent	Carsten Hejlesen, Heden og Fjorden, Nupark 51, 7500 Holstebro
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 25-05-2012 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Mosebyvej 25, 7500 Holstebro. Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Dette betyder bl.a. at ansøgning om og forslag til miljøgodkendelse af husdyrbruget skal offentliggøres.

Ansøgningen har været annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside i perioden fra den 23-11-2012 til den 07-12-2012. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 07-05-2013 til den 18-06-2013.

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt, men husdyrbruget er vvm-screenet i 2002 og 2006. I 2006 er husdyrbruget vvm-screenet med et dyrehold på 192,6 DE i svin og mink efter daværende normtal, svarende til 204,20 DE med nuværende normtal.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 204,20 til 256,26 DE fordelt på 3.500 minktæver og 5.510 slagtesvin (33-107,5 kg). Det er således kun antallet af mink der udvides fra 1.730 minktæver til 3.500 minktæver svarende til en udvidelse på 52,06 DE. I forbindelse med udvidelsen etableres der en lukket 14-rækket minkhal med 5.000 burrum og en møddingsplads på ca. 150 m².

Den endelige størrelse på minkhaller er endnu ikke 100 % afklaret, men ansøger har disponeret med et byggefelt, svarende til en 14-rk lukket hal (35 m bred) der indvendigt rækkemæssigt er opdelt i sektioner af maksimalt ca. 56 m's længde. Byggefeltet er disponeret således at der er plads til en hal på i alt ca. 132 m i længden, inkl. gangarealer.

Tidligere var det tilladte vægtinterval for slagtesvinene 35-103 kg, men via en anmeldelse efter § 19f, er det ændret til 5.510 slagtesvin i vægtintervallet 33-107,5 kg. Dernæst er ansøger driftsansvarlig for egnejet vindmølle (1 MW), som dog ikke indgår i denne godkendelse.

Ansøger har aftale med Maabjerg Bioenergy om levering af gyllen fra slagtesvinene, og fra 1.730 minkårstæver. Efter afgangning tages gyllen retur. Returgyllen fra MBE, rågylle fra udvidelsesdelen (1.770 minkårstæver), og gyllen fra 2 minkgylleafgivere (László Papp, Skivevej 134 og Christen N. Jensen, Dellerupvej 5, 7500 Holstebro) udbringes på de ca. 300 ha ejet og forpagtet areal. László Papp afgiver gylle fra 1.050 minkårstæver. Da tilladelsen er den oprindelige fra før 1. januar 2007, tillægges rågyllen 125,8 kg N og 31,6 kg P pr DE.

Christen N Jensen, Dellerupvej 5 afgiver minkgylle fra 10 DE. László Papp Skivevej 134 afgiver 30,88 DE minkgylle. Fra Maabjerg Bioenergy modtages der afgasset biomasse retur svarende til 318,5 DE. Når gyllen fra disse kommer retur fra MBE er der regnet med 115 kg N/DE MBE, og 0,7 kg P/4,9 kg N/ton.

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF

Udbringningsarealerne ligger i Nissum Fjord opland, hvor dyretrykket pt. er faldende.

For arealerne gælder også at der i ansøgningskemaet er anført, at en række arealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Nitratudvaskningen fra disse arealer er under 50 mg nitrat/l, og i øvrigt faldende i forhold til nudrift.

I bilaget om BAT er der redegjort for at BAT-kravet for både minkene og slagtesvinene er overholdt. For slagtesvinene er der taget udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdibilag. Og som det fremgår, er kravet overholdt for både N og P. For minkene er der taget udgangspunkt Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-131-00102 af 30. oktober 2012. Ansøger har valgt et system, hvor alle mink får foder med maksimalt 31 % af OE fra protein i perioden fra uge 30 til 47, halm ad libitum, og gyllerender på 36 cm i bredden. I de 2-rækkede haller anvendes i ansøgt drift 2 ugentlige udmugninger, mens der i de lukkede haller er daglig udmugning. Desuden overdækkes den største gyllebeholder med fast overdækning. Herved overopfyldes BAT-kravet til ammoniakemission.

I BAT-bilaget er der foretaget beregning som beskriver, at det ikke vil være BAT at etablere daglig udmugning i de 2-rk minkhaller, at tildele hal ad lib. + 0,2 kg pr tæver, eller overdække den mindste af gyllebeholderne.

Opbevaringskapaciteten overholder det generelle lovkrav på 9 mdr.

Indenfor en radius af 1000 m er der ikke oplagte naturpunkter, til hvilke der beregnes ammoniakdeposition. Til det nærmeste § 7 areal, der automatisk er valgt i IT-systemet, er der ingen mer- eller totaldeposition af ammoniak-N.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget er større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbrugets forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der drives ikke biverksomhed på husdyrbruget.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 3.500 minktæver og 5.510 slagtesvin (33-107,5 kg) svarende til i alt 256,26 DE, på husdyrbruget matr. nr. 10a Den nordvestlige Del, Mejrup, beliggende Mosebyvej 25, 7500 Holstebro.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal
Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jvf. bilag 19-20), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

Udnyttelse af godkendelse

3. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.
4. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen. Det vil sige, at der inden 2 år fra godkendelsesdatoen skal foreligge en skriftlig aftale med entreprenør om opførelse af den lukkede minkhal og møddingspladsen, som herefter skal være opført indenfor 1 år. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse. Husdyrholdet skal være fuldt etableret inden for 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen.

Ansøger og ejerforhold

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

Ophør af husdyrbruget

6. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilagemarkstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

Landskabelige og kulturhistoriske forhold

7. Der skal etableres og stedse vedligeholdes skærmende beplantning omkring den nye bygning. Beplantningsbæltet skal bestå af et minimum tre-rækket læhegn af hjemmehørende løvfældende træer og buske og være plantet senest 1 år efter at miljøgodkendelsen er taget i brug. Eksisterende beplantninger omkring husdyrbruget skal bibeholdes.

Det ansøgte husdyrhold

8. Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper.

Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

Dyreart og dyretype	Ansøgt produktion	
	Antal	DE
Minktæver	3.500	102,94
Slagtesvin (33-107 kg)	5.510	153,32
I alt		256,26

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i Skema 3 . Dyreholdet skal opgøres for hvert planår.

Stalde

9. Stalde og minkhaller skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Ansøgt drift		Stipladser Før/efter	Staldsystem og BAT-nivåu
		Antal	DE		
Nyt og eksisterende farmområde Mink	Minktæver	2.800	82,35		Lukkede haller Nye 36 cm render Halm ad libitum. Daglig udmugning (ingen automatik) 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
	Minktæver	700	20,59		Åbne haller 36 cm render Halm ad libitum 2 gange ugentlig (ingen automatik) 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Slagtesvinestald I	Slagtesvin (33-107,5 kg)	1.840	51,20	500/500	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.
Slagtesvinestald II	Slagtesvin (33-107,5 kg)	3670	102,12	1000/1000	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.

10. Gyllerenderne skal tømmes 2 gange ugentligt i de åbne haller. Dagligt i de lukkede haller. Alle afgivelser skal noteres i driftsjournalen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

11. Alle mink skal have adgang til halm ad libitum i og under burene. Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen.

Ventilation

12. Ventilationsanlæggene skal vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for de pågældende anlæg. Anlægget skal dog som minimum rengøres efter hvert holdskifte i staldene.

Rengøring af staldanlæg

13. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde, minkhaller og fodringsanlæg.
14. Fodervogne og foderrekvisitter skal omhyggeligt rengøres hver dag efter brug. Rengøringen skal foretages på en plads, hvor restvandet opsamles, og hvor der ikke er risiko for, at restvandet kan give anledning til punktkildeforurening.

Foder

15. I uge 30-47 skal der anvendes foder til hvalpene med et proteinindhold på maksimalt 31 % af OE (omsættelig energi). Ansøger skal dokumentere procentsatsen med en produktionsplan fra foderleverandøren, hvoraf den planlagte mængde protein i procent af den omsættelige energi fremgår. Dokumentation for dette skal vedlægges driftsjournalen. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere dette råproteinindhold for de seneste 5 år.

Døde dyr

16. Ved øget dødelighed i besætningen, samt efter pelsning af mink, skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.
17. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

18. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
19. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 19-20.
20. Husdyrbrugets gyllebeholder på 3.030 m³ skal overdækkes med fast overdækning med korrosionssikring, som sikrer mod indvendig korrosion af gyllebeholderen.

Åbningen af teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må dog højst stå åben i et døgn.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen. Såfremt dette ikke kan overholdes, skal en montør rekvireres inden 2 hverdage efter skadens opståen.

Eventuelle skader på teltoverdækningen noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne. Såfremt teltoverdækningen står åben længere end angivet, noteres dette i logbogen med angivelse af årsag til dette.

Håndtering af gylle og afgasset biomasse

21. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
22. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

Opbevaring af oprensingsmateriale og fast husdyrgødning

23. Oprensingsmateriale / fast husdyrgødning, der opsamles fra minkhallerne skal opbevares enten i gyllebeholder, på møddingsplads eller udbringes direkte på udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Lugt

24. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.
25. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.
26. Ved vedtagelse af lokalplan for (Hornshøj området) skal ansøger dokumentere at lugtgenekriteriet for byzonen er overholdt. Dette kan fx ske ved nedsættelse af dyreholdet eller ved indførelse ny teknologi eller ny lugtgeneberegning efter gældende regler.

Transport

27. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.
28. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske udenom bymæssig bebyggelse.

Støj

29. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

30. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkloder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
31. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 29 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Restvand og spildevand

32. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.
33. Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester og sprøjtemiddelrester skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af restvandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystem. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skadedyr

34. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.
35. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen/skadedyrsbekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

36. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.

Miljø- og ressourcestyring

37. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer og notere dette i driftsjournalen, jf. bilag.
38. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk fornuftig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:

- Metoder/management til reduktion af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Tiltag til reduktion af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
 - Affaldsreducerende tiltag.
39. Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold fx mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner, pelseri og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc.

Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

40. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 8-11.
41. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning/afgasset biomasse på bedriftens arealer svarende til 421,01 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 13, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 1,40 DE/ha.
42. Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af minkgylle og svinegylle til Maabjerg Bioenergy A/S svarende til 204,19 DE.

Udbringning af husdyrgødning

43. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.

Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

44. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstofoptag og størst vækst. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
45. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 19-07-2013 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den 21-06-2013.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, så vidt muligt elektronisk på teknik.miljoe@holstebro.dk eller via post til Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyret er 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Esben Juulsgaard Brødbæk, Mosebyvej 25, 7500 Holstebro (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Carsten Hejlesen, Heden og Fjorden. E-post: che@hflc.dk (ansøgers rådgiver).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

• Danmarks Naturfredningsforening - Holstebro	dnholstebro-sager@dn.dk
• Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø.	dn@dn.dk
• Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.	nst@nst.dk
• Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.	midt@sst.dk
• Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia.	mail@dkfisk.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov.	enie@eaaa.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund.	post@sportsfiskerforbundet.dk
• Ferskvandsfiskeriforeningen.	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
• Nissum Fjord Fritidsfiskerforening, Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, Fjand. 6990 Ulfborg.	jenson@mail.dk
• Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V	natur@dof.dk
• Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland)	holstebro@dof.dk
• Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.	husdyr@ecocouncil.dk
• Holstebro Museum	Mette.klingenberg@holstebro-museum.dk
• Maabjerg Bioenergy - Leverandørforeningen	hsg@maabjerg-bioenergy.dk

- Villy Kirkeby, Mosebyvej 23, 7500 Holstebro (nabo + bortforpagter)
- Henrik Pejs Hornstrup, Mosebyvej 29, 7500 Holstebro (nabo)
- Ivan Lausen, Mosebyvej 31, 7500 Holstebro (nabo + bortforpagter)
- Ivan Pedersen, Kalsgårdvej 13, 7500 Holstebro (nabo)
- Knud Kalsgaard, Kalsgårdvej 4, 7500 Holstebro (nabo + bortforpagter)
- Astrid Koldste Thinggaard, Barslundvej 12, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Benjamin og Helle Staalegaard, Mosebyvej 27, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Ebbe Bertelsen Nørffjand, Mosebyvej 36, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Elisabeth Johanna van Dassen, Nørrebjergvej 4, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Ellen Margrethe Kristensen, Nørrebjergvej 1, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Esben Ulrik Kristensen, Hornshøjparken 143, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Hans-Erik Maegaard, Mosebyvej 32, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Jan Dahl, Mejrup Hedevej 11, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Jens Schmidt Nicolaisen, Nørrebjergvej 2B, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Lászlo Papp, Skivevej 134, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Norman Mouritsen, Kalsgårdvej 9, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Ole Mikkelsen, Mosebyvej 24, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Mosebyvej 34, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Chresten Jensen, Dellerupvej 5, 7500 Holstebro (gylleavgiver + bortforpagter)

I perioden 07-05-2013 til 18-06-2013 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er tilgængeligt via Holstebro Kommunes hjemmeside:

- Villy Kirkeby, Mosebyvej 23, 7500 Holstebro (nabo + bortforpagter)
- Henrik Pejs Hornstrup, Mosebyvej 29, 7500 Holstebro (nabo)
- Ivan Lausen, Mosebyvej 31, 7500 Holstebro (nabo + bortforpagter)
- Ivan Pedersen, Kalsgårdvej 13, 7500 Holstebro (nabo)
- Knud Kalsgaard, Kalsgårdvej 4, 7500 Holstebro (nabo + bortforpagter)
- Astrid Koldste Thinggaard, Barslundvej 12, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Benjamin og Helle Staalegaard, Mosebyvej 27, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Ebbe Bertelsen Nørffjand, Mosebyvej 36, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Elisabeth Johanna van Dassen, Nørrebjergvej 4, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Ellen Margrethe Kristensen, Nørrebjergvej 1, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Esben Ulrik Kristensen, Hornshøjparken 143, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Hans-Erik Maegaard, Mosebyvej 32, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Jan Dahl, Mejrup Hedevej 11, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Jens Schmidt Nicolaisen, Nørrebjergvej 2B, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Lászlo Papp, Skivevej 134, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Norman Mouritsen, Kalsgårdvej 9, 7500 Holstebro (Bortforpagter)

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- Ole Mikkelsen, Mosebyvej 24, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Mosebyvej 34, 7500 Holstebro (Bortforpagter)
- Chresten Jensen, Dellerupvej 5, 7500 Holstebro (gylleavgiver + bortforpagter)
- Carsten Hejlesen, Heden og Fjorden. E-post: che@hflc.dk (ansøgers rådgiver)

• Danmarks Naturfredningsforening - Holstebro	dnholstebro-sager@dn.dk
• Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø.	dn@dn.dk
• Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.	nst@nst.dk
• Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg.	midt@sst.dk
• Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia.	mail@dkfisk.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov.	enie@eaaa.dk
• Danmarks Sportsfiskerforbund.	post@sportsfiskerforbundet.dk
• Ferskvandsfiskeriforeningen.	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
• Nissum Fjord Fritidsfiskerforening, Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, Fjand. 6990 Ulfborg.	jenson@mail.dk
• Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V	natur@dof.dk
• Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland)	holstebro@dof.dk
• Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.	husdyr@ecocouncil.dk
• Holstebro Museum	Mette.klingenberg@holstebro-museum.dk
• Maabjerg Bioenergy - Leverandørforeningen	hsg@maabjerg-bioenergy.dk

I 6 ugers høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- (ingen bemærkninger modtaget).

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i perioden 23-11-2012 til den 07-12-2012.

- (ingen bemærkninger modtaget).

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Mosebyvej 25, 7500 Holstebro, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2021.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Godkendelsen træder i kraft den 21-06-2013. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Denne godkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra offentliggørelse. Herved forstås, at der inden 2 år fra godkendelsen er meddelt, skal foreligge skriftlig aftale med entreprenør om opførelse af den nye stald, som derefter skal være opført indenfor 1 år. Dyreholdet skal derefter konstant udvides til det når den godkendte størrelse.

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen
Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder
Vejledning nr. 4/1997 om godkendelse af husdyrbrug
Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav
Vejledning nr. 1/2005 om rotter
Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002
IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003
Skadedyrlaboratoriet: Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr i 2003
Vejledning nr. 1027/2007 om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og forordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbar over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

Esben Juulsgaard Brødbæk ejer og driver husdyrbruget på Mosebyvej 25, 7500 Holstebro under CVR nr. 79430218. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Esben Brødbæk. Den drifts- og miljøansvarli-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

ge har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

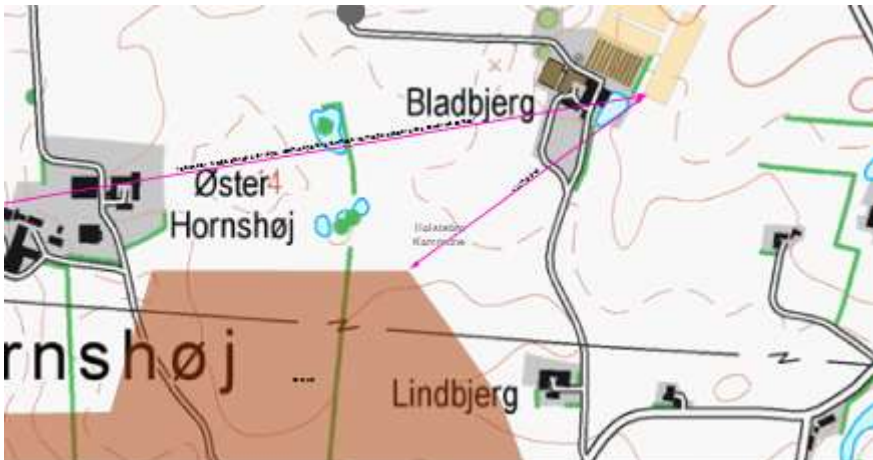
Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Lokalisering og planmæssige forhold

Bedriften ligger cirka 1,3 km øst for Holstebro byzone. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget er beliggende i jordbrugsområde.

Skema 1. Lokalisering og planmæssige forhold

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
Nærmeste nabo (Mosebyvej 29) – krav 50 meter	237 m
	
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde [kommunaplanramme, boligområde, 02.B.30, fremtidig byzone og boligområde] - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	411 m * jf. afsnit om lugt vedr. afstand til fremtidig byzone
	
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og er-	> 5 km

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste nabo, byzone m.v.:	Afstand
hverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende - krav 50 meter, vurdering indenfor 300 meter	
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren - vurdering indenfor 300 meter	830 m

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Kategori 1-natur - ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	12,1 km
Kategori 2-natur ammoniakfølsomme naturtyper, jf. stk. 2, beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder (krav 10 m)	3,4 km

Afstand fra alle nye anlæg til:	Afstand
Ikke almene vandforsyningsanlæg (krav 25 m) - ny minkhal	1200 m
Almene vandforsyningsanlæg (krav 50 m) - ny minkhal	950 m
Vandløb, grøft, dræn og søer >100 m ² (krav 15 m) - ny minkhal	25 m
Åbne vandløb og søer (> 100 m ²) (krav 100) - Ny gyllebeholder - Ny fortank (>100 m ³)	Ikke aktuelt Ikke aktuelt
Offentlig vej og privat fællesvej (krav 15 m) - ny minkhal	170 m
Levnedsmiddelvirksomhed (krav 25 m) - ny minkhal	> 1km
Beboelse på samme ejendom (krav 15 m) - ny minkhal	40 m
Naboskel (krav 5 m, v. mink) - ny minkhal	161 m

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget, inkl. ny minkhal opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.
- (Pelsdyrbekendtgørelsen): § 2 lokalisering af pelsdyrfarme.
- (Pelsdyrbekendtgørelsen): § 3 Afstandskrav til nabobeboelse.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Vurdering i forhold til anlægget

Ejendommen ligger i det åbne land ca. 1 km NØ for Holstebro og ca. 2 km NV for Mejrup, som er de nærmeste byzoner i området.

Ejendommens eksisterende anlæg ligger uden for kulturhistoriske områder, men indenfor det landskabelige interesseområde, som omfatter højdedraget Hornshøj nordøst for Holstebro. Området er et landbrugsområde med enkelte gårdanlæg, men er ellers mest præget af enligt liggende beboelseshuse.

De ansøgte driftsbygninger falder dog visuelt sammen med de øvrige driftsbygninger og det vurderes derfor ikke at forringe de landskabelige værdier, der ligger til grund for områdets status.

Samlet vurdering

Samlet vurderes det, at beliggenheden og udformningen af det ansøgte ikke visuelt vil ændre på området, under forudsætning af der samtidig etableres afskærmede bevoksning omkring de ansøgte bygninger.

Det vurderes, at det samlede bygningsanlæg, efter udbygningen, vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Kommunen vurderer tillige, at de nye driftsbygninger, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Dette sikres ved vilkår, at beplantningerne omkring driftsbygningerne og øvrige beplantninger omkring ejendommen til enhver tid skal bibeholdes med henblik på at sikre, at bygningsmassen er mindre fremherskende i landskabet.

Vurdering i forhold til arealer

Beskyttede fortidsminder

Ingen af markerne ligger pt. indenfor beskyttelseszonerne for beskyttede fortidsminder i form af gravhøje og lignende.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beskyttede diger

Der ses ikke at være diger, som er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a på ejendommen.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Ophør af husdyrbruget

Ved ophør af produktion på ejendommen afsættes eller pelses alle mink, ligesom svin afsættes. Stalde og minkhaller samt opbevaringsanlæg tømmes for husdyrgødning, der udspredes på udbringningsarealerne eller afsættes. Olie og lignende kemikalieoplæg afhændes til kommunens affaldsordning. Fast affald afhentes til autoriseret destruktion eller afhændes via kommunal affaldsordning eller genbrugspladser. Medicinsk affald afleveres på nærmeste apotek til destruktion. Fodersiloer tømmes og rengøres. Minkhallerne rengøres og desinficeres efter tømning for dyr.

Det vurderes, at ansøgers tiltag ved ophør af produktionen er fyldestgørende efter nugældende regler. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager.

Der stilles vilkår om, at det ved eventuelt ophør af produktionen skal sikres, at der ikke sker forurening af natur eller miljø.

Alternative muligheder

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret i nuværende form og omfang. Det betyder at produktionen ikke udvikles og dermed på sigt vil blive afviklet.

Anlægget og arealerne vil ikke blive reguleret mht. ammoniak, udvaskning af næringsstoffer, affald, lugt og støj m.m. som er hensigten med husdyrloven. Dvs. at der hverken vil blive brugt foderoptimering, indført BAT, stillet vilkår til renere teknologi eller udvikling af arbejdspladser.

Et andet alternativ ville være at købe en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes at være nogenlunde den samme som ved denne udvidelse, eller måske endda øget, da der her vil være en større driftsmæssigt afhængig belastning fra f.eks. maskiner.

Husdyrbrugets anlæg

Det ansøgte husdyrhold

Husdyrbruget drives konventionelt ned nedenstående produktionsstørrelse (skema 1) i de staldsystemer, der er angivet i Skema 3:

Skema 2. Produktionsstørrelse

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion	
	Antal	DE	Antal	DE
Minktæver	1.730	50,88	3.500	102,94
Slagtesvin (33-107 kg)	5.510	153,32	5.510	153,32
I alt		204,2		256,26

Produktionsniveau

Minkproduktion foregår som batchproduktion med en årlig cyklus med start i december og afslutning med pelsning.

Produktionsniveauet for slagtesvinene ligger stabilt hen over året, og der forventes ikke varierende belastning fra husdyrproduktionen i løbet af året. Almindelige sæsonudsving, naturlige produktionsudsving samt tilpasninger pga. sygdom og lignende kan ske og accepteres.

Der stilles vilkår om, at der maksimalt må produceres det ansøgte dyrehold som beskrevet i Skema 2 indenfor hvert planår (1. august-31. juli).

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Stalde

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af Skema 2, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af Bilag 2.

Skema 3. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretyper, antal, stipladser og staldsystem.

Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Stipladser	Staldsystem og BAT-nivæu
		Antal	DE	Antal	DE	Før/efter	
Nyt og eksisterende farmområde Mink	Minktæver	1.030	30,29	2.800	82,35		Lukkede haller Nye 36 cm render Halm ad libitum. Daglig udmugning (ingen automatik) 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
	Minktæver	700	20,59	700	20,59		Åbne haller 36,5 cm render Halm ad libitum 2 gange ugentlig (ingen automatik) 31 % protein i % OE (foder uge 30-47)
Slagte-svinestald I	Slagtesvin (33-107,5 kg)	1.840	51,20	1.840	51,20	500/500	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.
Slagte-svinestald II	Slagtesvin (33-107,5 kg)	3.670	102,12	3670	102,12	1000/1000	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv.

I forbindelse med udvidelsen opføres ny lukket minkhal (s på bilag 2) vest for den øvrige bygningsmasse og en møddingsplads der ønskes anvendt til opbevaring af oprensningsmateriale fra minkfarmen mens der muges ud, jvf. (t) på bilag 2.

I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelsen med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

Valg af teknologi i staldanlæg

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ansøgers BAT-beskrivelse

Det overordnede BAT-krav for minkproduktioner er for §11 og §12 sager pt bestemt af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-131-00102 af 30. oktober 2012.

Nye minkhaller

- 1,15 kg N per årstæve for minkhaller med gødningsrender med en længde på 50 m og derover.
- 1,30 kg N per årstæve for minkhaller med gødningsrender med en længde på under 50 m.

Eksisterende minkhaller

BAT i eksisterende minkhaller fastsættes ud fra en konkret emissionsgrænseværdi på baggrund af den faktiske rendebredde (dog højst 36 cm).

Minkhaller med bagskylssystem, uden "trapper" med en længde på 50 meter og derover

- 32 cm: 1,25 kg N per årstæve
- 34 cm: 1,20 kg N per årstæve
- 36 cm: 1,15 kg N per årstæve

Øvrige eksisterende minkhaller

- 32 cm: 1,40 kg N per årstæve
- 34 cm: 1,35 kg N per årstæve
- 36 cm: 1,30 kg N per årstæve

I det ansøgte anlæg vil ca 20 % af burrummene være i 2-rk minkhaller, som har gyllerender kortere end 50 m, mens resten vil være i lukkede haller, med gyllerender længere end 50 m.

Herefter kan BAT-krav for minfarmen beregnes til:

700 årstæver x 1,3 kg N/årstæve + 2800 årstæver x 1,15 kg N / årstæve = **4.130 kg N/år**

For slagtesvin kan BAT-kravet ifølge MST's Vejledende emissionsgrænseværdi beregnes til **1984,34 kg N/år** (5.510 slagtesvin * 0,36 kg N/slagtesvin * 1,000375 (korrektionsfaktor for afvigende vægtinterval).

Det samlede BAT-krav er således **6.114,34 kg N / år**.

Af ansøgningseskemaet (nr 38840) fremgår at totalemissionen af N er 4011,8 fra minkene og 1878,56 for slagtesvinene, **i alt 5.890,35 kg /år**. Da den beregnede emission er lavere end 6.114,34 kg anser ansøger BAT-niveauet for N for opfyldt.

For P er BAT-niveauet ifølge MST's Vejledende emissionsgrænseværdi 3142,85 kg P. Da den beregnede produktion i skema 38840 er 3134,9, anser ansøger også BAT-niveauet for P som overholdt.

Beskrivelse

Der Natur- og Miljøklagenævnet har i sagen NMK-131-00102 af 30/10 2012 truffet principiel afgørelse om BAT i en sag om godkendelse efter husdyrbrugslovens § 11 til et husdyrbrug med minkproduktion. Nævnets afgørelse fastslår, at der ved vurderingen af, om en ansøgning om godkendelse efter husdyrbrugslovens §§ 11 og 12 overholder kravet om anvendelse af BAT til begrænsning af ammoniakemission fra minkproduktion, skal fastsættes emissionsgrænseværdier for nye og eksisterende dele af anlægget. Summen af disse emissionsgrænseværdier udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes. Under overholdelse af den samlede emissionsgrænseværdi for anlægget kan ansøger selv bestemme, hvilket konkrete ammoniakreducerende virkemidler, der skal anvendes til opfyldelse af grænseværdien, og hvor på anlægget virkemidlerne skal anvendes.

For nye minkhaller er emissionsgrænseværdierne 1,30 kg N per årstæve for minkhaller med gødningsrender med en længde på under 50 meter, og 1,15 kg N per årstæve for minkhaller med gødningsrender med en længde på 50 meter og derover. Grænseværdien på 1,30 kg N per årstæve er fastlagt ud fra følgende kombination af virkemidler: 36 cm gødningsrende, tømning af render 2 gange ugentligt, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE (omsættelig energi) i uge 30-47 og halm ad libitum. Grænseværdien på 1,15 kg N per årstæve er fastlagt ud fra følgende kombination af virkemidler: 36 cm gødningsrende, daglig tømning af render, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47 og halm ad libitum.

For eksisterende minkhaller skal beregnes en konkret emissionsgrænseværdi. De virkemidler, der indgår i beregningen, er den faktiske bredde på gødningsrenderne (dog højst 36 cm) og én af følgende kombinationer af virkemidler: Minkhaller med bagskylssystem og ophængte gødningsrender med en længde på 50 meter og derover, som ikke er etableret i "trapper" på grund af terrænforholdene: daglig tømning af render, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47 og halm ad libitum. Øvrige minkhaller: tømning af render 2 gange ugentligt, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47 og halm ad libitum.

Holstebro Kommune har på baggrund heraf, samt øvrig tilgængelig viden, foretaget en vurdering af de teknologier på minkfarmen, som har betydning for ammoniakemissionen, herunder proportionalitet og omkostningseffektivitet – det vil sige at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. per kg sparet kvælstof (N). Herudover skal det vurderes om halm ad libitum + 0,2 kg halm/tæve og overdækning af gyllebeholder er BAT igennem proportionalitetsvurderinger. Ansøger skal ved valg af teknologi sikre sig, at det fastlagte BAT-niveau for ammoniakemission ikke overskrides.

Valg og fravalg af BAT

Der er valgt produktionskonditioner som følger: 31% af OE fra protein, 36 cm bredde gylle-render, halm ad libitum, og udmugning 2 gange ugentlig i 2-rk haller, og daglig udmugning i de lukkede haller. Gyllebeholder II er ikke overdækket. Dermed er virkemidlerne 'halm ad lib + 0,2 kg ekstra pr tæve', daglig udmugning i 2-rk haller og teltoverdækning af gyllebeholder II fravalgt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Forsuring

Forsuring af svinegylle er beskrevet i teknologibeskrivelsen (Sl.St.02:v2.04-09). Der er imidlertid rejst tvivl om en af hjørnestenene i BAT-begrebet, nemlig driftssikkerheden af systemet.

Staldene er ikke opført, så rørføringen er forberedt til gylleforsuring. Det medfører at der ikke er tale om proportionalitet ved indførelse af denne teknologi på ejendommen, og teknologien kan derfor ikke betegnes som BAT på denne ejendom.

Luftrensning

I det nye BAT-blad (Sl.St.02:v2.04-09) står der, at kemisk luftrensning stadig er på forsøgsstadiet.

Biologisk luftrensning har vist en bedre lugtreducerende effekt end kemisk luftrensning. Der er imidlertid en del problemer med tilstopning af filtre, ligesom der ikke er foretaget en økonomisk evaluering af biologisk luftrensning. Der arbejdes fortsat intenst på udviklingen af driftsikre anlæg til kemisk og biologisk luftrensning. Hverken kemisk eller biologisk luftrensning er beskrevet i BREF-dokumentet og teknologien er fravalgt.

Gyllekøling

Gyllekøling er beskrevet i teknologibeskrivelsen "Køling af gylle i svinestalde" af 19-5-2009. Det vil være ude af proportioner at begynde at brække de eksisterende gyllekanaler op for at nedstøbe køleslanger. Teknikken er fravalgt.

Rendebredde

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at den bredest tilgængelige rende som udgangspunkt er BAT (dog højest 36 cm), da en bredere rende giver en lavere ammoniakfordampning, jf. Miljøstyrelsens vejledning. For hver cm rendebredde opnås der således en reduktion i ammoniakemissionen på 0,025 kg N/årstæve/år. De bredest tilgængelige render er ifølge Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-130-00102, 36 cm.

I eksisterende minkhaller er allerede etableret 36 cm brede gyllerender. Den nye minkhal etableres med 36 cm render. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der indføres BAT mht. rendebredden.

Tømningshyppighed

I åbne haller (<50 meter lange) udmuges der 2 gange ugentligt, men der i de lukkede haller (>50 meter) udmuges dagligt. Holstebro Kommune vurderer, at dette valg som udgangspunkt er BAT, jf. NKM-130-00102.

I de nye og i de eksisterende haller udmuges gyllerenderne manuelt.

Skema 4. Tømningshyppighed

Forudsætninger		
Åbne haller	< 50 meter	2 gange ugentligt
Lukkede haller	> 50 meter	Dagligt

Der stilles vilkår om, at udmugningshyppigheden skal følge ovenstående.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Fravalg af Udmugning dagligt

Ved daglig udmugning kontra 2 gange ugentlig i de 2 –rk haller vil emissionen af ammoniak-N kunne reducere med ca. 107 kg/år. Det niveau der generelt er accepteret som grænseværdi for proportionalitet er 100 kr. / kg N reduceret i emission. I denne situation svarende til en maksimal årlig omkostning på 10.700 kr.

Med en almindelig annuitetsberegning med en afskrivningsperiode på op til 10 år, og en forrentning på 7,5 % pro anno, svarer det til at der skal kunne erhverves automatisk udmugning på 20 gyllerender for maksimalt 73.500 kr., hvilket oplagt ikke kan gøres. Daglig udmugning i de 2-rk haller er efterfølgende fravalgt.

Halmtildeling

Ved tilførsel af ekstra halm kan ammoniakfordampningen reduceres. I Natur- og Miljøklagenævnets principielle afgørelse NMK-130-00002 af 21/12-2011 fastlægges, at tildeling af halm ad libitum er BAT på minkfarme under 75 DE. Halm ad libitum som et miljøtiltag betyder, at der altid er tilgængeligt halm ovenpå burene, indenfor minkenes rækkevidde, således at dyrene kan trække halmen gennem buret, hvorved det ender på jorden under burene.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at tilførsel af halm ad libitum reducerer tabet 0,1 kg N pr. årstæve, i forhold til ingen krav til halmtildeling. Tilførsel af 0,2 kg halm pr. årstæve under burene, udover halm ad libitum, reducerer tabet yderligere 0,05 kg N pr. årstæve (jf. begrundelse for fravalg af dette nedenfor).

Det vurderes, i overensstemmelse med Natur- og Miljøklagenævnets principielle afgørelse, at halm ad libitum er BAT. Tildelingen af halm ad libitum kan tolkes både som et dyrevelfærdsmæssigt tiltag eller som et miljømæssigt tiltag, ansøger kan vælge for at mindske ammoniakemissionen, som ovenfor beskrevet. Halm ad libitum som et dyrevelfærdsmæssigt lovkrav giver landmanden lov til at iværksætte nogle halmbegrænsende tiltag. Når halm ad libitum vælges i en ansøgning om miljøtilladelse eller -godkendelse, forstås at halm ad libitum fungerer som et miljøtiltag, hvorfor der skal være halm i tilstrækkelige mængder i og under burene til at opsuge den mængde urin der ikke løber i gyllerenderne. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at der til stadighed er halm tilgængeligt ad libitum i og under bure og at der ikke opstilles halmbegrænsende tiltag.

Halm ad libitum + 0,2 kg halm - fravalgt

Ifølge Bilag 5 til 'Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug', reduceres N-tabet med 0,05 kg/år pr. årstæve ved at tildele 0,2 kg halm pr. uge, ud over halm ad libitum. Dette svarer til 175 kg N/år.

0,2 kg halm ekstra pr. uge svarer til 10,4 kg halm pr. år pr. årstæve. Med 3.500 tæver giver det en ekstra omkostning på 36.400 kg halm, svarende til ca. $1,7 \times 36.400 / 1.000 = 62 \text{ m}^3$ halm. Ekstra lageromkostninger i gyllebeholder er $13 \text{ kr./m}^3 \times 62 \text{ m}^3 = 800 \text{ kr.}$ Udkørsel fra farm vurderes til 56 timer á 175 kr./time = 9.800 kr. (650 kg/time). Prisen for halm er ca. 45 øre/kg – i alt $0,45 \times 36.400 \text{ kg} = 16.380 \text{ kr.}$ Total omkostning er 26.980 kr. Der er ikke vurderet omkostninger til lagerplads og udlægning på redekasser. I alt svarer det til 154 kr./kg

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

reduceret N, og det er således over de 100 kr./kg reduceret N som er grænsen for omkostningseffektivitet.

Reduceret råproteinindhold i minkfoder

Ved at reducere proteinindholdet i foderet kan opnås en lavere ammoniakfordampning. I Holstebro Kommune findes 2 minkfoderleverandører (Holstebro og Tværmose), og disse offentliggør proteinindholdet i deres foder på internettet (www.danskpelsdyrfoder.dk). Heraf kan ses, at der er tilgængeligt foder med maksimalt proteinindhold på 31 % af OE (omsættelig energi) i uge 30-47 (hvalpesæsonen). Natur- og Miljøklagenævnet fastslår i afgørelse NMK-130-00002 af 21/12-2011, på baggrund af oplysninger fra Dansk Pelsdyravlerforening, at samtlige foderleverandører i Danmark leverer foder med et proteinindhold på højst 31 % af OE i uge 30-47, og Natur- og Miljøklagenævnet afgør, at dette er BAT for § 10 tilladelser. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at foder med et proteinindhold på 31 % af OE i uge 30-47 er tilgængeligt, og dermed BAT. Ovenstående sikres ved vilkår.

Overdækning af gyllebeholder - fravalgt

Ifølge ansøgningskemaet vil en teltoverdækning af gyllebeholder I (1.060 m³) beregningsmæssigt reducere emissionen med 58,7 kg N /år. For at teltoverdækning kan betragtes som BAT kræver det følgelig, at proportionalitetsomkostningerne maksimalt må udgøre 5.865 kr. årligt.

Ansøger har lavet en almindelig annuitetsberegning med en afskrivningsperiode på op til 15 år, og en forrentning på 7,5% pro anno. Beregningen viser, at teltoverdækninger skal kunne erhverves for maksimalt 51.800 kr. Da en teltoverdækning til en gyllebeholder som minimum koster 2 til 3 gange dette beløb, er teltoverdækning af gyllebeh. I ikke proportional.

Samlet vurdering

Ud fra ovenstående beregninger af omkostninger forbundet med reduceret kg kvælstof, har Holstebro Kommune vurderet, at der er proportionalitet og omkostningseffektivitet i BAT tiltagene der fremgår af Skema 3 (rendebredde, udmugningshyppighed, proteinindhold i foderet osv.).

- Rendebredde (se Skema 3)
- Udmugningshyppighed (se Skema 3)
- Proteinindhold i foder til hvalpe (se Skema 3)
- Halmtildeling (se Skema 3)

BAT emissionsgrænseværdier for ammoniak

Natur- og Miljøklagenævnet har i sagen NMK-130-00102 truffet principiel afgørelse om et BAT niveau for § 11 eller § 12 godkendelser.

For de åbne 2-rækkede minkhaller sættes BAT emissionsniveauet til 1,30 kg N/årstæve og for de lukkede haller til 1,15 kg N/årstæve. For det ansøgte anlæg er ca. 20 % af burrummene 2-rk åbne minkhaller under 50 meter, mens resten vil være lukkede og over 50 meter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 5. Beregning af BAT niveau for husdyrbruget

Stald	Antal dyr	Stald	Korrektionsfaktor*	Kg NH3-N pr. årsdyr	I alt kg N/år
Mink	700	Åbne mink-haller		1,30	910
Mink	2.800	Lukkede minkhaller		1,15	3.220
Slagtesvin, delvis spalter	5.510	eksisterende	1,000375	0,36	1.984
Sum					6.114

Af ovenstående skemaer fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre, i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier for svinebesætninger og miljøklagenævnsafgørelse, jf. ovenfor.

Ansøger har herefter haft frit teknologivalg med hensyn til at opnå ovenstående BAT-niveau. Ansøger har således selv haft mulighed for at vælge, hvorvidt denne ønsker teknikker eller teknologier indenfor fodring, staldindretning eller i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning, herunder i hvilke dele af anlægget det vil være mest hensigtsmæssigt. Det afgørende er således, at anlægget samlet lever op til den emissionsgrænseværdi, som er fastlagt som værende BAT.

Den ansøgte totale udledning, jf. skema 38840 er 5.890 kg N, og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau som er 6.114 kg N. Som tidligere nævnt stilles vilkår som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder krav om anvendelse af BAT.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i de åbne og lukkede minkhaller. Ventilationsanlæg i svinestaldene er PC-styret. Reguleringen foregår kombinerede registreringer af lufttemperatur og luftens relative fugtighed. Anlægget er endvidere tilkoblet lokalt alarmanlæg, der endvidere viderestiller eventuelle alarmer til den driftansvarlige. U hensigtsmæssig drift korrigeres derfor umiddelbart, hvilket optimerer udnyttet i forhold til energiforbruget. Ventilationsanlægget fungerer efter undertryksprikkippet, hvilket er et energibesparende ventilationsprincip i forhold til andre principper. Udsugningsskorstenene er forsynet med koniske studse, hvilket reducerer energiforbruget.

Ventilationskanaler mm. efterses jævnligt for snavs og urenheder, der kan hindre luftens passage. Ventilationssystemet rengøres efter behov, men som minimum ved hver holdskifte i staldene.

Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende.

Idet staldventilationen i minkhallerne er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

Rengøring af staldanlæg

Stalde og minkhaller rengøres efter behov. I det erfaring viser, at en god staldhygiejne, i form af rene og tørre stalde, ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne. En god staldhygiejne indebærer blandt andet, at der ikke ligger gamle foderrester på fodergange og lignende eller gødning udenfor gødningsrenderne. En god staldhygiejne opretholdes desuden ved at følge pelsdyrbekendtgørelsens krav omkring udmugning og fluebekæmpelse m.v. jvf. vejledning om pelsdyrfarme.

Bemærk endvidere pelsdyrbekendtgørelsens krav om, at fodervogne skal rengøres omhyggeligt efter brug. I det pelsdyrbekendtgørelsen ikke vejleder yderligere omkring denne omhyggelige rengøring, stilles der vilkår omkring dette forhold for at sikre, at foderrekvisitterne rengøres dagligt og ikke medfører risiko for punktkildeforurening eller forøget lugtemission.

Vask af foderrekvisitter udføres på befæstet areal med afløb til gyllesystemet (se bilag 2 (t - møddingspladsen)). Vaskevandet føres via gyllesystemet til fortanken. Minkfarmen (hal-ler, bure og redekasser) samt hvalpenet rengøres med vand mindst én gang årligt, jf. reglerne i pelsdyrbekendtgørelsen. Der rengøres under burene 1 gange om ugen.

Brugt strøhalm fra farmen opbevares på den nye møddingsplads alternativt opbevares det i gyllebeholderen til forbedring af flydelaget. Med hensyn til opbevaringskapacitet er det en del af standardnormen for husdyrgødningsproduktion fra mink, at halmen medregnes i den producerede gyllemængde.

Staldene til slagtesvin rengøres efter udflytning af et hold og inden indsættelse af et nyt hold (ca. 4 gange årligt for hver sti). Stierne iblødsættes vha. overbrusningsanlæg. Det medfører et lavt vandforbrug. Der køres med effektive højtryksrensere, når man vasker, og derved får man igen lavere vandforbrug.

Foder

Foder, der er fersk og nedkølet, opbevares kun i fodersiloen, samt fodermaskine i forbindelse med udfordring. Der opbevares kun den mængde, som skal anvendes inden næste foderlevering der afhængig af årstiden varierer fra 1 til 3 dage.

Desuden opbevares halm til strøning hos minkene. Halmen opbevares i laden ca 23t/48t i nudrift og ansøgt drift. Til svinene opbevares tilskudsfoder til ca. 1 måneds forbrug (<24 t) i silo. Der er desuden opbevaring af korn i de 2 US-siloer, som hver er på 1000 m³, svarende til omkring 700 t korn pr. silo.

I forbindelse med slagtesvinestalden fra 1978 er der etableret foderblanderum. Der stilles ikke skærpede vilkår omkring anvendelse af bestemte typer af foder.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Der fokuseres på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende. Dette sker gennem en samlet foderopbevaring og foderhåndtering på husdyrbruget.

Foder til minkfarmen leveres fra Holstebro Fodercentral. Ansøger har således ingen direkte indflydelse på sammensætningen af foderet, herunder indholdet af protein og fosfor. I branchen arbejdes på at sænke indholdet af protein i foderet, og dermed reducere kvælstof i både husdyrgødning og som ammoniakfordampning.

- Fasefodring. Ved fasefodring anvendes forskellige foderblandinger for bedre at ramme dyrenes aktuelle behov for næringsstoffer i en bestemt periode. På denne måde øges fodringseffektiviteten og næringsstofmængden i gødningen nedsættes.
- God opbevaring af foder i fodersilo, så foderspild minimeres.

Proteinindholdet reduceres til 31 % af omsættelig energi (OE) i uge 30-47 (hvalpenes levealder), hvor basis er anført til 33 %. I vejledning fra Skov- og Naturstyrelsen er det anført, at for hvert procentpoint, der reduceres i mængden af protein af OE i uge 30-47 kan N-tabet reduceres med 0,03 kg N pr. årstæve. Dette svarer til en N-reduktion på (2 x 0,03 kg N/årstæve x 3.500 årstæver) 210 kg N. Sammensætning af foderet i uge 30-47 vurderes at opfylde kravet til BAT. Der stilles vilkår til ovenstående proteinniveau, jf. afsnittet 'BAT i staldanlæg'.

Foderblandingen opbevares i fodersiloer, jf. bilag 2. Håndtering af snittet halm kan give anledning til mindre støvgener. Diverse støvgener vil dog kun forekomme helt lokalt omkring hallerne. Der stilles vilkår om opbevaring og anvendelse af foder i relation til støj- og støvgener for omgivelserne og i forhold til skadedyr.

Vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets fodring inklusive opbevaring af minkfoder lever op til BAT.

Fyringsanlæg

Ejendommen har oliefyr til opvarmning af svinestalde og øvrige driftsbygninger. Anlægget har en indfyringseffekt på <1 MW, og som derfor ikke er miljøgodkendelsespligtigt efter miljøbeskyttelsesloven. Der stilles ingen vilkår vedr. ejendommens fyringsanlæg.

Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Skema 6. Olietanke på husdyrbruget.

Type	Placering	Størrelse [liter]	Etableret år	Indhold
Overjordisk Tanknr. 1209377, G.nr. 51-5023	Maskinhuset	2.500	2011	Diesel

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Olier og kemikalier

Spildolie og lignende (ca. 100 l/år) opbevares i tønde i maskinhuset. Opbevaringen sker på befæstet gulv uden afløb samt opstemmet kant, så der ikke kan ske afstrømning fra rummet i en situation med lækage. Påfyldning af diesellole på køretøjer foregår i maskinhuset på betongulv uden kloak afløb.

Håndtering af olie og kemikalier i øvrigt sker på befæstede arealer, uden direkte afløb til gyllebeholder, dræn eller lignende. Skulle der ske spild på det befæstede areal, opsuges det umiddelbart ved hjælp af egnet materiale, som fx savsmuld og molergranulat.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

Affald og kemikalier

På husdyrbruget fremkommer der affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv.. Oplysninger om de enkelte fraktioner fremgår af Skema 7.

Skema 7. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	Container	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG: 23.00	Ikke brændbart affald	Container	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Opbevares i lukket beholder indtil afhentning. Begrænset mængde	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 02-01-10	Jern	Cirka 1,5 ton pr år. Maskinhuset	Afhentes af skrothandler
EAK-kode: 02-01-99	Papir /pap	Container i maskinhuset og i pelseriet	Afhentes af autoriseret firma.
ISAG-kode 51.00	Glas	Container i maskinhuset og i pelseriet	Erhvervs-genbrugspladsen
EAK-kode 02-01-04	Plast	Container i maskinhuset og i pelseriet	Afhentes af autoriseret firma.
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Maskinhuset	Erhvervs-genbrugspladsen
EAK: 02-01-09	Kemikalieaffald	Mindre mængde. Værkstedet.	Erhvervs-genbrugspladsen

Kvittering for afhændelse af affald skal kunne fremvises ved tilsyn.

Affald afhentes af autoriseret firma hver måned. Der forventes genereret cirka 3-4 tons affald om året med 2-3 tons i nudrift. Affaldet sorteres på genbrugsstationen mod betaling.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Olie- og kemikalieaffald opbevares i tromler med tætsluttende låg på fast og tæt underlag i værksted. Klinisk affald som kanyler, hætteglas mv. opbevares i en spand.

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

Døde dyr

Mink

I mellem de to pelsningstidspunkter (ultimo marts, samt i november/december) er dødeligheden begrænset. Derfor er det muligt at opbevare de døde dyr (EAK-kode 020102) i fryser (i pelsningshuset, jf. bilag 2). Fryseren tømmes efter pelsning og afhentning foretages af destruktionsanstalt (DAKA). I pelsningsperioderne (marts, og nov./dec.), opbevares kadvare i dertil indrettede containere. Disse tømmes ofte, således der ikke opstår uhygiejniske forhold. Dødeligheden forventes uændret efter udvidelsen.

Svin

Dødeligheden varierer henover året, og er afhængig af tiden de enkelte hold har været i staldene (grisenes alder). I gennemsnit forventes forsat en dødelighed på ca. 3 %. De dø-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

de dyr opbevares i/under kadaverkappe på en fast og ventileret afhentningsplads, jf. bilag 3. Afhentning sker kontinuerligt, og i gennemsnit 2 gange ugentlig.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

På pelsdyrfarme kan afhentningen af døde pelsdyr ske periodisk uden for pelsningssæsonen, hvis de døde dyr opbevares på frost. Afhentning af døde pelsdyr i pelsningssæsonen kan ved opbevaring i lukket, overdækket container afvente, indtil containeren er fuld. Tilmelding til afhentning skal dog senest ske ved pelsningssæsonens afslutning.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej. Der stilles vilkår til ovenstående.

Sprøjtemidler og medicin

Opbevaring

I maskinhuset findes en vaske- og sprøjteopfyldningsplads med afløb til 3 m³ stor opsamlingsbeholder, der tømmes til gyllebeholder. Her påfyldes marksprøjten ligesom den efter brug kan vaskes her. Herbicider ol. opbevares i værkstedet.

Kemikalieaffald m.v., skal opbevares i egnede beholdere (tydeligt mærket med indhold) med tætsluttende låg på tæt bund med opkant og uden mulighed for afløb til kloak, jord, afløb, dræn, vandløb, borer eller brønde. Oplaget skal i henhold til gældende lovgivning opbevares utilgængeligt børn, dyr og uvedkommende. Oplagringspladsen skal være under tag og indrettet således, at evt. spild kan opsamles i f.eks. en spildbakke.

Håndtering af marksprøjte

Spild under påfyldning og rengøring af marksprøjter er en væsentlig kilde punktkildeforurening og til pesticider i overfladevand samt forurening af grundvand. Forurening fra punktkilder kan med få enkle tiltag minimeres.

Der er generelt lovkrav om, at tapstedet, hvor sprøjten fyldes med vand, skal være forsynet med kontraventil, der sikrer mod tilbagesugning af væske fra sprøjtetanken. Påfyldningen af vand skal være styret med vandur eller lignende, der forhindrer overløb af sprøjtetanken. I forbindelse med påfyldning af sprøjter må der ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Påfyldning af bekæmpelsesmidler i marksprøjter skal ske på en vaskeplads med opsamling af vaskevand eller på det areal, der skal behandles. Påfyldning i marken må ikke ske mindre end 300 meter fra vandforsyning til drikkevandsformål eller mindre end 50 meter fra hhv. overfladevande, drænsystemers rense- og samlebrønde eller § 3 beskyttet natur.

Vask skal ske på vaskeplads eller det areal, der er blevet behandlet. Vaskevand fra en vaskeplads skal opsamles i gyllebeholder eller anden beholder og udbringes i henhold til bestemmelserne i husdyrbekendtgørelsen. Vaskepladser må ikke etableres nærmere end 50 meter fra hhv. overfladevande, § 3 beskyttet natur eller almen vandforsyning. Afstandskravet til ikke almen vandforsyning er 25 meter.

Nedbør kan afvaske plantebeskyttelsesmidler, der er afsat på ydersiden af sprøjte og traktor. En uvasket sprøjte eller traktor, som er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal derfor placeres på det behandlede areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller under tag, så der ikke sker utilsigtet afstrømning af vand med indhold af plantebeskyttelsesmidler til vandmiljø, jord mv.

Udbringning af gylle med indhold af vaskevand på bedriftens markarealer eller på husdyrbrugets arealer, skal meddeles til kommunalbestyrelsen. Dette kan ske i forbindelse med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads.

Ved udbringning af gylle med indhold af vaskevand hos tredje mand, skal der indhentes tilladelse hertil ved kommunalbestyrelsen. Tilladelsen kan søges samtidig med byggeanmeldelse ved etablering af vaskeplads. For eksisterende anlæg indhentes en særskilt tilladelse hos kommunalbestyrelsen.

Gylle med indhold af rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til udendørs anvendelse, skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelsen om affald.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT overholdes.

Opbevaring af flydende husdyrgødning

Gødningen fra minkene håndteres som gylle. Brugt strøhalm fra farmen opbevares overdækket på møddingspladsen.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle, bliver der efter udvidelsen opsamlet ca. 4.810 m³ gylle samt ca. 164 m³ afløb fra vaskeplads (maskiner), vaskeplads (foderrekvisitter) og møddingspladsen, svarende til en opsamlet mængde på ca. 4.974 m³.

En del af den flydende husdyrgødning (svarende til 204,19 DE) leveres til Maabjerg Bio-energy. Gyllen afhentes ca. 2 gange pr. uge. Afgasset biomasse (svarende til 303,55 DE og 34.905 kg N) returneres til opbevaring i gyllebeholdere. Den afgassede biomasse vur-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

deres at svare til ca. 7.123 m³ (ved et N-indhold på 4,9 kg N/ton). Minkgylle og afgasset biomasse fra eksterne afgivere opbevares ikke på Mosebyvej 25, men på de husdyrbrug der afgiver husdyrgødningen. I nedenstående Skema 8 angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Skema 8. Gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Opbevaringsanlæg	Byggeår	10 års beholderkontrol	Før ændring	Efter ændring
			Kapacitet [m ³]	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder I	1991	2011	1.060	1.060
Gyllebeholder II	2004		3.030	3.030
Gyllekanaler	---	---	680	680
Fortank	1991	---	99	99
Fortank		---	80	80
Samlet opbevaringskapacitet:			4.949	4.949

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 11,9 måneder. Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljø-mæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødnings næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er stillet med baggrund i, at dyrene på husdyrbruget producerer den gødning, der skal opbevares i lagrene og med henblik på at forhindre, at der sker overfyldning af gyllebeholdere med spild og forurening til følge.

I dette projekt afhentes dele af den producerede flydende husdyrgødning løbende fra fortanken og den separerede afgassede biomasse fra Maabjerg Bioenergy returneres via lastbil til gyllebeholdere. Afgasset biomasse der skal udsprede på jord under Mosebyvej 25, men som produceres hos 3. mand opbevares i beholdere hos 3. mand.

Holstebro Kommune vurderer, at risikoen for overfyldning af gyllebeholderne er minimal.

Naturligt flydelag

Gyllebeholder på 1.060 m³ drives med naturligt flydelag, og der skal derfor føres logbog i overensstemmelse med gældende regler. For at optimere kontrol med beholdernes tæthed m.v. og imødegå forurening som følge heraf, stilles der vilkår til årlig inspektion inklusiv dokumentation i driftsjournal.

Fast overdækning af gyllebeholder

Der bliver i forbindelse med udvidelsen etableret fast overdækning på gyllebeholder II på 3.030 m³. Den faste overdækning etableres som en teltoverdækning af kunststof, der udsprende som et telt over hver overbeholder. Gyllebeholder forsynes med en høj centermast af metal eller træ. Teltdugen spændes ud imellem masten og beholderens elementer. Dugen bør holdes fri fra beholderkanten, ellers udsættes dugen for stor slitage. Der

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

frigives svovlbrinte fra gyllen. Svovlbrinte sammen med kondens på dugens underside og ilt fra luften danner svovlsyre, der kan angribe betonen. For at undgå at der drypper kondensvand på betonelementernes indvendige side kan der f.eks. monteres et "skørt" på indvendig side af teltdugen. Det indvendige "skørt" vurderes at være tilstrækkelig sikring mod nedbrydning af betonen, og der er således ikke behov for ekstra kontrol af beholderen. Der stilles vilkår om, at der etableres korrosionssikring. Herudover skilles der vilkår om, at teltoverdækning maksimalt må stå åben i et døgn i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder, og at skader på overdækningen skal repareres, ligesom der skal føres logbog over skader.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT.

Håndtering af gylle og afgasset biomasse

Påfyldning af gyllevogne

Da der kan benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at kræve, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

Gyllepumper

Generelt skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning

Som hovedregel skal fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) opbevares i en mødding med fast bund og afløb. Komposteret dybstrøelse må dog opbevares i marken såfremt tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti. På husdyrbruget er der store mængder af oprensingsmateriale som primært består af halm med gødningsrester. Oprensningsmaterialet opbevares overdækket på den nye møddingsplads.

Gødning, foderrester og oprensingsmateriale (mink) mv.. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, container beregnet til mødding, gyllebeholder eller lignende. Den ansøgte opbevaring af oprensingsmateriale opfylder derfor BAT kravene.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

Ammoniak

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 5.890 kg/år, hvilket er en meremission på 1.077 kg N / år i forhold til førsituationen.

Skema 9. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission
Emission fra stalde omfattet af kravet om 30 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	3.704 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	1.893 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	293 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	0 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 30 % reduktion	5.890 kg N / år
Meremission	1.077 kg N / år

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 30 %

Krav om 30 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jvf. IT-ansøgningen. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen er beskrevet tidligere. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrlovens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-Habitatområde nr. 225, Idom Å og Ormstrup Hede. Mindsteafstanden hertil er ca. 12 kilometer mod syd-vest.

Med de pågældende afstande og en samlet emission af atmosfærisk kvælstof på 5890 kg N/år efter udvidelsen vil reglerne for kategori 1 natur være overholdt med god margin.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af ejendommen på Natura 2000-områder.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

I en afstand af ca. 3,3 kilometer syd for ejendommen er registreret et ca. 7 ha stort overdrevsareal, som dermed er omfattet af reglerne for kategori 2 natur. Der er tale om et større, fåreafgæsset område med overdrevs/hedevegetation syd for Vandkraftsøen ved Holstebro. Området er B-målsat i den kommunale naturplan, og naturkvaliteten vurderes som middel.

Beregninger viser en højeste totaldeposition i dette område på 0,0 kg N/ha/år, og reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt med god margin.

Der ventes ingen eller kun en helt ubetydelig negativ effekt af ejendommen på naturområdet.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

I en afstand af 300 m fra ejendommen findes et mindre, moseregistreret område på knap 2000 m² i tilknytning til et vandhul. Området er C-målsat og omgivet af marker, og der foreligger ikke konkrete data om naturtilstanden.

Holstebro Kommune forventer generelt ikke, at små moseområder i agerlandet kan leve op til reglerne for kategori 3 natur, og der er derfor ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her.

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Der gøres opmærksom på, at der om søer og vandhuller med et overfladeareal over 100m² gælder krav om 10 meter brede dyrkningsfrie bræmmer, jf. Lov om randzoner.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og nabo-ejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i Skema 10 angivet, hvilken af de to modeller der giver den længste geneafstand.

Skema 10. Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	535 meter (ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	397 meter (ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	179 meter (ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Lugtgenekriteriet til fremtidig byzone er ikke overholdt

Afstanden til fremtidig byzone er ikke overholdt, da afstanden hertil er ca. 411 meter. Punktet vedr. lugtgenekriteriet i forhold til fremtidig byzone er politisk behandlet.

Der ønskes udvidelse af husdyrbruget nær fremtidig byzone (Hornshøj området), jvf. kommuneplan 2009. Der er ikke udarbejdet lokalplan for området, men ifølge kommuneplanens rammedel skal de kommende byzonearealer anvendes til boligformål.

Efter husdyrlovens § 19, stk. 1, nr. 2 skal kommunalbestyrelsen ved vurdering af en ansøgning sikre sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Efter gældende lovgivning må en ren minkfarm (ikke blandet besætning på under 10.000 minktæver) udvides, hvis den ligger mere end 200 meter fra byzone uden yderligere lugtgeneberegninger. I den konkrete sag er der tale om en blandet besætning med 103 DE mink og 153 DE i slagtesvin, og der skal der ifølge vejledningen foretages en lugtgeneberegning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Lugtgenekriteriet er overholdt til den eksisterende byzone, der ligger over 1 km fra husdyrbruget, jvf. bilag. Husdyrbruget ligger imidlertid ca. 414 meter fra en fremtidig byzone og lugtgenekriteriet er ikke overholdt efter beregningerne i ansøgningsystemet, jf. Skema 10 (byzone).

Der foreligger ikke konkrete lugtdata for mink og der findes pt. ingen godkendte lugtreducerede miljøteknologier for minkfarme. Ansøgningsystemet anvender derfor lugtdata for svin i stedet for.

Udvalget for Natur, Miljø og Klima har besluttet, at der skal meddeles godkendelse til det ansøgte med vilkår om, at lugtgenekriteriet til byzone overholdes ved vedtagelse af lokalplan for området, så udvidelsen af husdyrbruget er foreneligt med hensynet til den fremtidige byzone.

Hvis der i den mellemliggende periode tilvejebringes lugtdata for mink kunne disse i så fald indgå i den fremtidige vurdering.

Samlet vurdering for lugt

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpende foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

Transport

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet.

Den daglige transport foregår med enkelte undtagelser indenfor normal arbejdstid. Leveringsfrekvensen af foder til minkene er uafhængig af produktionens størrelse. Antal leveringer er derfor ens i nudrift og ansøgt drift. Foder leveres ca. 265 gange årligt, fordelt således at der i perioden fra 1. december til 25. februar vil være 3 gange ugentlige foder leverancer og i perioden fra 25. februar til 20. april vil være 4 ugentlige foder leverancer. Resten af året leveres foder hver dag. Foderleveringen foregår i overvejende grad fra 22:00 til 12:00.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Slagtesvineproduktionen og ca. 51 DE minkgylle er tilmeldt til MBElevering med returpligt. Der anvendes 30 t gyllelastbil.

En del af husdyrgødningen kan transporteres direkte ud i marken uden, at der skal anvendes offentlig vej. For de øvrige marker gælder, at gyllekørsel foregår ad nærmeste offentlig vej, jvf. bilag 6.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Skema 11. Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter		Ændring	Tidsrum
	før udvidelse	efter udvidelse		
Foderlevering, mink	265	265	0	22-12
Foder, svin, tilskudsfoder	12	12	0	Dagtimerne
Husdyrgødning, afhentet	0	124	+124	Dagtimerne
Husdyrgødning, leveret	0	124	+124	Dagtimerne
Husdyrgødning, udkørsel	150	200	+50	Dagtimerne
Halmtransporter	10	10	0	Dagtimerne
Handelsgødning	3	3	0	Dagtimerne
Svin til/fra ejendommen (12/26)	38	38	0	Dagtimerne
DAKA (svin + minkkadavere) (104+7)	111	111	0	Dagtimerne
Dyrlæge	12	12	0	Efter behov, primært dagtimer
Olielevering	12	12	0	Dagtimerne
Sælgere, konsulenter mv.	15	15	0	Dagtimerne
Affald	12	12	0	Dagtimerne
Antal transporter i alt	640	938	+298	

Vurdering af transporter

Gødningstransporter vil blive forøget markant primært pga. levering til Maabjerg Bioenergi. Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne. Udvidelsen i DE er på cirka 25 %. Det samlede antal transporter øges over dette niveau, men antallet af transporter vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

Holstebro Kommune vurderer, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget ikke forøges væsentligt. Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

knyttet til husdyrbrugets egne transportere, hvilket bl.a. er gjort i vilkår 31 og 32, der er stillet for at sikre, at der tages hensyn til omkringboende. Den øgede transportbelastning sker primært som følge af flere gylletransporter med lastbil og kun en mindre del med traktor og gyllevogn. Ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Støj

Der kan forekomme støj fra ejendommen i forbindelse med levering af foder til både minkene og svinene, DAKA's afhentninger, almindelig markdrift, samt ved transport af gylle. De daglige driftsperioder på minkfarmen vil være ens i både nu og ansøgt drift. Der foretages ikke egentlig støjreducerende tiltag men, med mindre det ikke er praktisk muligt, bestræber ansøger sig på, at støjklude placeres så tæt på jordniveau som muligt og 'dækket ind' af bygninger og/eller beplantning.

Støj fra anlægget og produktionen anses at være yderst begrænset både reelt, men også i forhold til anlæggets placering i forhold til naboer. I høstperioder kan der være støj fra korntørring, som afhængig af vejforholdene de enkelte år kan variere.

I pelsningsperioderne vil der være støj fra kompressor der er placeret i værkstedet. Kompressoren står indenfor, hvorfor den næppe er hørbar uden for bygningen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjregninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkilder indenfor normal arbejdstid, og ved de stillede vilkår.

Driftsperiode

Tidspunkter for støj fra de ovennævnte kilder er udenfor ansøgers indflydelse. Men disse vil i udpræget grad være koncentreret indenfor almindelig arbejdstid på hverdag. Dog vil der kunne forekomme støj udenfor disse tidspunkter. Fx vil foderleveringen også foregå i weekends, da mink fodres med fersk foder, hvilket betyder at hyppig levering er nødvendigt for at foderet kan opretholde det nødvendige hygiejniske krav både af hensyn til min-kens ernæring, men også af hensyn til mulighed for opståen af lugtgener.

Afhængig af vejrforholdene de enkelte år vil der være behov for tørring af korn. Driftstiden vil derfor variere fra 0 til 24 time pr døgn, i høstperioden. Den vil typisk være at kortere varighed, men periodens længde kan også variere med vejrforholdene. Kompressoren vil køre, når der pelses.

Ud over at støj til enhver tid forsøges minimeret, er der ikke planlagt specifikke tiltag mod støj.

Samlet vurdering af støj

Korntørringsanlæg, transport, fodring, pelsning og støj fra dyrene og ventilationsanlæg er sædvanligvis de væsentligste støjkilder fra husdyrbrug. I forbindelse med den ansøgte udvidelse laves der ikke støjdæmpende tiltag, men ansøger anfører at der tænkes på at dække støjkilder ind mellem bygninger osv. så støjdbredelsen reduceres.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen. Til gengæld stilles der vilkår om, at drifttiden for de forskellige støjkilder kan reguleres.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/ beregninger efter nærmere definerede anvisninger. Der meddeles vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkraav.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT.

Støv

Ansøger angiver at støvgener for naboer til ejendommen kan forekomme i forbindelse med transport af halm til opbevaring (lokalt og kortvarigt). Halm til strøning opbevares i lade. I forbindelse med transport af halm til opbevaring, samt ved udlægning af halm på redekasserne, kan der forekomme lokal og kortvarig støvgene.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Ansøger forventer ikke at de lokale og kortvarige støvgener kan være til gene for de omkringboende eller trafikanter.

Vurdering

Støvgenerne vurderes primært at være lokalt på ejendommen, og vurderes ikke at være til væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter.

Husdyrbruget er beliggende relativt langt fra naboer og lign. Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår vedrørende støvgener, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Mink

Der anvendes pt. ikke lys i forbindelse med minkproduktion. Det kan dog ikke udelukkes, at ansøger ønsker at anvende et såkaldt 'lysprogram'. Det indebærer at der i minkhallerne ophænges svage lyskilder (svarende til < 40 watt) i perioden fra medio marts til primo/medio april. Ansøger oplyser, at lyskilderne næppe vil være synlige udenfor farmområdet.

Svin

I staldene anvendes kunstig lys i forbindelse med det daglige arbejde. Lyskilderne er baseret på lavenergi. I andre bygninger som fx. maskinhus anvendes ligeledes lavenergilysstoffer. Disse samt udvendige lamper er forbundet med bevægelsessensorer, hvorved energiforbruget reduceres. Ansøger oplyser, at der ikke anvendes lys der på nogen måde kan virke generende for nogen i omgivelserne.

Vurdering

Det vurderes på denne baggrund, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for omboende. Der stilles ikke vilkår vedrørende belysning.

I henhold til BREF-notatet er det BAT for svinestalde at reducere energiforbruget gennem anvendelse af lavenergibelysning. Holstebro Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget lever op til BAT.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset.

Restvand og spildevand

Restvand samt husholdningsspildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Restvandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand fra ny hal	Skal nedsives via faskine. Der skal indsendes ansøgning i forbindelse med byggeansøgning.
Tagvand fra eksisterende svinestalde og eksisterende minkhaller med tagrende	Ledes til nedsivning via sivedræn.
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllekanaler
Husspildevand	Ledes til septiktank, der er tilmeldt den kommunale tømningsordning
Regnvand fra befæstet areal mellem svinestalde	Ledes til gyllekanaler
Møddingsplads	Ledes til gyllekanaler.
Vaskeplads i maskinhuset	Ledes til 3 m ³ stor beholder der tømmes til gyllebeholderen efter behov.
Restvand fra rengøring af foderrekvisitter	Vaskeplads med afledning til gyllebeholder.

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

Vaskeplads

Ved fodersiloen er der en vaskeplads med opsamling af vand til gyllesystemet. Der er stillet vilkår om, at vaskepladsen eller møddingspladsen skal anvendes som vaskeplads for sprøjter og maskiner, og at påfyldning af sprøjte med sprøjtemidler skal ske på en af disse pladser, idet der er stor risiko for punktkildeforurening i forbindelse hermed. Desuden er der stillet vilkår om, at fodervogne og foderrekvisitter skal rengøres på en plads, hvor restvandet opsamles, således at restvandet ikke giver anledning til punktkildeforurening.

Overfladevand i øvrigt

Tagvand og overfladevand fra udenomsarealer ledes til overfladisk nedsivning og til dræn. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne for at reducere risikoen for forurening fra foder- og gødningsspild. Tagvand og overfladevand fra den nye minkhal skal ledes til nedsivning via faskine. I forbindelse med ansøgning om byggetilladelse skal der ansøges om tilladelse til nedsivning af tagvand.

Skadedyr

Tilstedeværelse af skadedyr forebygges ved god orden og hygiejne i og omkring svinestalde, haller, foderrum til svinestaldene og minkfodersilo. Specielt betyder det at spuild ved og omkring fodringssilo ol. fjernes umiddelbart og holdes rent. Dette er medvirkende til at reducere forekomsten af skadedyr. Forekommer der skadedyr bekæmpes de.

Rotter

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning, der besøger ejendommen efter behov. Forebyggelse ved renholdelse af stalde mv. for foderrester mv. Der er desuden indgået aftale med Nomus A/S om sikring imod skadedyr. Der findes således 35 rottekasser forskellige steder på anlægget.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Fluer

Fluer bekæmpes efter behov. Bekæmpelsen er proaktiv, idet der på minkfarmen sprøjtes mod fluelarver, ligesom der udmuges ofte. Følgelig opleves der ikke flueproblemer. Ved en opstået fluegene foretages der effektiv fluebekæmpelse med et egnet middel og i øvrigt i overensstemmelse med de af Stens Skadedyrslaboratorium fastsatte retningslinjer. I svinealdene anvendes der rovfluer, ligesom der ved behov anvendes smøremidler mod fluer.

Vurdering

Det er af stor betydning for fluebekæmpelsen på husdyrbrug med mink, hvordan oprensingsmaterialet/halmrester fra minkfarmen håndteres, og der er stillet vilkår til sikring heraf.

Jf. § 8 i pelsdyrbekendtgørelsen skal der overalt på pelsdyrfarme foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Statens Skadedyrslaboratorium fastsatte retningslinjer. Disse er revideret og genudgivet den 13. juni 2009 af Skadedyrslaboratoriet (Institut for Plantebeskyttelse og Skadedyr – Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet - Aarhus Universitet), og de kan findes på hjemmesiden www.dpil.dk under 'Skadedyrsguiden'.

Heraf fremgår det, at udmugning og renholdelse for gødning, foderrester og fugtig halm er de vigtigste faktorer i fluebekæmpelse. Livscyklus for lille stueflue, som opformerer i minkgødning, er cirka 3-4 uger.

En optimal fluebekæmpelse opnås således ved udmugning minimum hver 3. uge under burene, hvor æg og larver fjernes med oprensingsmaterialet, og dette skal derefter opbevares på møddingsplads og straks overdækkes omhyggeligt, eller i gyllebeholder, så foreringen standses. Det fremgår af pelsdyrbekendtgørelsens § 7, at der skal renses i, under og omkring burene mindst én gang om ugen, det vil sige at halm med foder- og gødningsrester skal fjernes. Fra 25. april til 1. juli kan man undlade at gøre rent i bure med små hvalpe, men hvis der samler sig gødning på hvalpenettet, kan dette give fluerne mulighed for at yngle, og man bør derfor være opmærksom på at rense eller udskifte nettene. For haller med gyllerender kan det være tilstrækkeligt at fjerne spildhalmen under burene 1 gang om måneden i sommerhalvåret, og hver anden måned i vinterhalvåret, såfremt dette ikke medfører øgede fluegener for omgivelserne. Men derudover er det særdeles vigtigt for fluebekæmpelsen, at gødning, som havner ved siden af renderne, altid opsamles mindst 1 gang om ugen, også i kroge og langs kanter, da små mængder gødning kan give anledning til opformering af mange fluer.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Udover renholdelse kan larvicider anvendes til at standse opformeringen af fluer, hvis det vandes eller sprøjtes ud under burene, eller der hvor gødning/fugtig halm samler sig. Bekæmpelsen skal foretages i maj/juni og august/september, lige før de to store synkroner flueklækninger, sådan at larverne rammes, når de er mest sårbare og før fluerne udklækkes.

Retningslinjerne beskriver desuden bekæmpelse af voksne fluer med smøremidler, aerosoler, sprøjtemidler og klæbesnore, og der er en oversigt over godkendte bekæmpelsesmidler mod larver og fluer.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium. Der stilles vilkår om, at såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omboende, kan Holstebro Kommune forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Ud over 'mindre' uheld, som fx oliespild fra maskiner, anses uheld med gylleudslip som værende den væsentligste, omend risikoen er lille.

For at begrænse gener og forureningsmæssige konsekvenser af eventuelt opståede driftsforstyrrelser eller uheld, udfærdiges en beredskabsplan for ejendommen. En beredskabsplan forhindrer ikke større uheld, men den kan være udslagsgivende for at begrænse omfanget. En beredskabsplan hjælper til hurtigst muligt at få genoprettet de væsentlige funktioner efter et uheld. Beredskabsplanen kontrolleres mindst én gang årligt, og vil være let tilgængelig og synlig. I tilfælde at gylleudslip forsøges gyllen inddæmmet, så opsamling efterfølgende lettes.

Overpumpning af gylle

Tømning af gyllebeholder foregår med gyllevogn (eller lastbil) med påmonteret pumpe og returløb og under konstant opsyn. Hermed undgås spild og overløb. Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald, løbe mod øst til en lavning, hvor gyllen kan opsamles. Det vurderes således, at det ved evt. uheld er muligt at bremse gyllen før den når til 3 mindre søer lokaliseret knap 300 meter øst for beholderne

Bekæmpelsesmidler

Hvis bekæmpelsesmidler ved uheld blandes eller klumper sammen i sprøjtebeholderen, således at de ikke kan anvendes i en afgrøde, skal den ubrugelige sprøjtevæske bortskaffes som affald. Det samme gælder for større spild, som opsamles i forbindelse med uheld. Godkendelsesmyndigheden skal underrettes herom ved uheld. I akutte situationer skal beredskabet underrettes via 112. Godkendelsesmyndigheden skal klassificere affaldet

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

som enten farligt affald eller ikke-farligt affald, og affaldet skal bortskaffes efter reglerne i affaldsbekendtgørelsen, herunder Holstebro Kommunes affaldsregulativ.

Beredskabsplan

Der er Holstebro Kommunes opfattelse at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. I forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse er det oplyst til Holstebro Kommune, at en beredskabsplan er under udarbejdelse.

Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip, herunder placering af drænbrønde.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.
- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Beredskabsplanen er indsendt til Holstebro Kommune i 6 ugers høringsperioden.

Renere teknologi og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi

- Anvendelse af lavenergilysstofrør i svinestalde og lavenergibelysning generelt.
- Løbende udskiftning af eks. lysstofrør i eks. stalde til lavenergilysstofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet.
- Ventilationssystemet rengøres jævnligt. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge energiforbruget.
- Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.
- Vand**
- Drikkeventiler i stalde og på farmen er af den vandbesparende bideventiltipe.
 - Installationerne kontrolleres dagligt, og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.
- Management**
- Forbrug af vand, energi, foder, pesticider og handelsgødning registreres.
 - Der er udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte.
 - Der føres journal over afsætning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.
 - Der udarbejdes en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.
 - På husdyrbruget forefindes arbejdspladsvurdering (APV).
 - Udstyr der anvendes på ejendommen reparerer og vedligeholdes efter behov.
 - Området omkring ejendommen rengøres efter behov.
 - Udbringning af gylle foregår primært i dagtimerne og ikke på søn- og helligdage.
 - Danish Crowns "Code of practice" er indført. Heri indgår afsnit om bortskaffelse af døde dyr, miljøbeskyttelse og etiske regler for svineproduktion.
- Ammoniak**
- Halm ad libitum, hyppig udmugning osv. (se tidligere beskrivelse heraf)
 - Der etableres fast overdækning på en gyllebeholder.

Mink

Produktionsformen er i udpræget grad lavteknologisk, hvilket medfører at det pt. ikke er muligt at bruge avancerede energiteknologier. I forhold til energibesparelse, kan nævnes, at anvendelse af naturlig ventilation implicit giver en markant energibesparelse i forhold til mekanisk ventilation. Især gælder det for arbejdet med dyrene, at det tilrettelægges således at der kan arbejdes med dyrene ved naturlig belysning. I situationer hvor det måtte være nødvendigt at arbejde med/ved dyrene i perioder uden dagslys, anvendes der en arbejds og retningsbestemt lyskilde. Dette giver en kraftig besparelse i forbindelse med belysning.

Forbruget af dieselolie begrænses mest muligt ved at anvende maskinstørrelser (effekt) der modsvarer opgavens art. Desuden sørges der til stadighed for at motorer er vedligeholdte og justeret således nytteeffekten er optimeret i forhold til den anvendte energiresource. Endelig gennemgås bedriften regelmæssigt med henblik på at identificere mulige energibesparelser.

Management for minkfarme er for mange punkter beskrevet i bekendtgørelse nr. 1428 af 13/12 2006 om pelsdyrfarme m.v. og bekendtgørelse nr. 1734 af 22/12 2006 om beskyttelse af pelsdyr. De to bekendtgørelser giver retningslinjerne for driften af minkfarme med hensyn til miljøforhold og indhusning af dyrene.

Svin

I svineproduktionen, og de faciliteter der tilhører markdriften er der indført energibesparende teknologier i stor udstrækning. Der vil fortsat i forbindelse med renovering og reparation blive indført yderligere besparende teknologier, hvis/hvor det er formålstjenligt. I forbindelse med kornhøsten anvendes der kun de nødvendige ressourcer i form af el til

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

kornblæser, og olie til nedtørring af korn. Transport via snegl fra kornsiloer til foderanlæg kører automatisk.

Ventilationsanlæg i svinestaldene er PC-styret. Reguleringen foregår kombinerede registreringer af lufttemperatur og luftens relative fugtighed. Anlægget er endvidere tilkoblet lokal alarmanlæg, der endvidere viderestiller eventuelle alarmer til den driftsansvarlige. U hensigtsmæssigt drift korrigeres derfor umiddelbart, hvilket optimerer udnyttet i forhold til energiforbruget. Ventilationsanlægget fungerer efter undertrykprincippet, hvilket er et energibesparende ventilationsprincip i forhold til andre principper. Udsugningsskorstenene er forsynet med koniske studse, hvilket reduceret energiforbruget. Ventilationskanaler mm. efterses jævnligt for snavs og urenheder, der kan hindre luftens passage. Ventilationssystemet rengøres efter behov, men som minimum ved hver holdskifte i staldene. I maskinhuse og lagre i det hele taget, er lys styret ved bevægelsessensorer.

Vurdering

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie, se Skema 12:

Skema 12. Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	120.000	140.000	+16 %
Vand [m ³] – mink	320	635	+98 %
Vand [m ³] – svin	3.075	3.075	0 %
Olie [liter]	24.000	26.000	+8 %
Fyringsolie til tørring af korn når nødvendigt	3.000	3.000	0 %

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget.

Energi

Ud fra energital fra Energimidt er energiforbruget pr. slagtesvin 13 kWh pr. slagtesvin. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets husdyrsammensætning modsvarer et standard husdyrbrug på 5.510 slagtesvin. Det forventede energiforbrug er derfor omkring 72.000 kWh for slagtesvinene. Hertil kommer el til minkfarmen og til blæseren ved korntørring etc.

Holstebro Kommune har kontaktet el-selskaber, som erfarer, at det gennemsnitlige elforbrug er cirka 15-15,5 kWh per årstæve på de minkfarme, som er gennemgået ved en energigennemgang. Det forventede samlede elforbrug for minkfarm er dermed på 54.000 kWh/år (15,5 kWh/årstæve x 3500 årstæver) Det samlede elforbrug på husdyrbruget ligger dermed på cirka 126.000 kWh. Hertil kommer forbruget til kornblæseren. Energiforbruget

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

på husdyrbruget vurderes dermed at ligge over gennemsnittet for sammenlignelige bedrifter.

Vand

Alle drikkeventiler i staldene og på farmen er af den vandbesparende bideventiltype, hvor vandspildet er reduceret til et minimum. Vandventilerne checkes ofte, og udskiftet, hvis de er defekte. Selve vandsystemet er et cirkulationssystem, der gør det muligt konstant at holde et lavt vandtryk. Dette i sig selv virker besparende på spildet og dermed forbruget. I frostperiode kan vandet opvarmes, således dyrene er sikret automatisk vandforsyning under disse forhold. Alternativet til opvarmning af cirkulationsvandet er manuel vandtildeling, der medfører et utilsigtet stort forbrug.

Ved vask af foderrekvisitter 'genbruges' vand fra vask af fodersilo ved vask af fodermaskiner. Det sker ved at fodermaskinen så ofte det er muligt, stilles under fodersiloen ved vask, hvorved vandet opsamles og kan bruges ved udpumpning/gennemskyldning af fodermaskineslangen. Ved vask af minkhaller sker det ved anvendelse af højtryksrensere, der er monteret dyse og strålerør der er målrettet til vaskeopgaven.

Vandforbruget reduceres således ved at anvende en dyse der give den mest optimale vaskoeffekt til opgaven, mens udformningen af strålerør reducerer tiden forbrugt med vaskeopgaven og dermed implicit vandforbruget. Vandforbruget kan registreres via vandur for hhv. mink- og svineproduktionen.

Samlet vurdering

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med projektering af det nye byggeri gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentiale, pumpetyper etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller. lign.

Management er i bl.a. at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen, jf. Skema 13 udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Mosebyvej 25, 7500 Holstebro, jvf. Skema 14.

Skema 13. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Mosebyvej 25, 7500	Svinegylle	13.580	3.135	153,31
Mosebyvej 25, 7500	Minkgylle	16.301	3.265	102,94
I alt		29.881	6.400	256,25
Fraført fra husdyrbruget til biogas				
Til Maabjerg BioEnergy	Svinegylle	-13.580	-3.140	-153,31
Til Maabjerg BioEnergy	Minkgylle	-8.058	-1.614	-50,88
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Fra Maabjerg BioEnergy*	Afgasset biomasse, 81 % udn.	+21.637	+3.091	+188,1
Fra Maabjerg BioEnergy**	Afgasset biomasse, 81 % udn.	+14.663	+2.095	+127,5
Fra Maabjerg BioEnergy***	Afgasset biomasse, 81 % udn.	+0,1	+0,1	+12,4
Dellerupvej 5, 7500	Minkgylle	+1.550	+340	+10
Skivevej 134, 7500	Minkgylle 1050 tæver	+3.885	+945	+30,88
I alt		-18.977	-4590	-76
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Maabjerg BioEnergy	Separeret afgasset biomasse (gnst. udnyttelse 81 %)	36.300	5.186	315,65
Mosebyvej 25****	Minkgylle	13.679	2.936	105,36
I alt		49.979	8.122	421,01

* fra Mosebyvej 25, ** Struer Landevej 11, *** Mink DE normtalskorrektion, **** Mosebyvej, Dellerupvej, Skivevej.

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 13 angivne.

Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der foreligge en skriftlig aftale om afsætning af minkgyllen produceret på husdyrbruget til Maabjerg Bioenergy A/S svarende til 153,31 DE, jf. skema 13, samt 50,88 DE minkgylle med et indhold af 8.058 kg N og 1.614 kg P. Der stilles vilkår herom.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 300,74 ha, hvoraf 90,65 ha er forpagtede. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 14 og er beliggende i henhold til bilag 8-11.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 14. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
8-0	0,25	Mosebyvej 25, 7500 Holstebro
5-0	19,10	
43-0	0,93	
42-0	2,93	
41-0	3,84	
39-0	9,80	
3-0	7,12	
25-0	17,25	
20-0	8,74	
19-0	3,80	
18-1	8,36	
1-0	8,53	
I alt	90,65	
Forpagtede arealer		
44-0	0,83	Astrid K. Thinggaard, Barslundvej 12, 7500 Holstebro
45-0	0,33	Astrid K. Thinggaard, Barslundvej 12, 7500 Holstebro
70-0	2,72	Boet efter Svend Åge Kvistborg, Mosebyvej 27, 7500 Holstebro
69-0	1,13	Boet efter Svend Åge Kvistborg, Mosebyvej 27, 7500 Holstebro
75-0	23,22	Christen Nørgaard Jensen, Dellerupvej 5, 7500 Holstebro
76-0	4,60	Christen Nørgaard Jensen, Dellerupvej 5, 7500 Holstebro
77-0	7,30	Christen Nørgaard Jensen, Dellerupvej 5, 7500 Holstebro
78-0	6,03	Christen Nørgaard Jensen, Dellerupvej 5, 7500 Holstebro
80-0	1,93	Christen Nørgaard Jensen, Dellerupvej 5, 7500 Holstebro
79-0	7,95	Christen Nørgaard Jensen, Dellerupvej 5, 7500 Holstebro
33-0	8,32	Ebbe Bertelsen Nørfjand, Mosebyvej 36, 7500 Holstebro
28-0	24,40	Ebbe Bertelsen Nørfjand, Mosebyvej 36, 7500 Holstebro
10-1	3,78	Elisabeth Johanna van Dassen, Nørrebrovej 4, 7500 Holstebro
10-0	1,29	Elisabeth Johanna van Dassen, Nørrebrovej 4, 7500 Holstebro
86-0	1,59	Ellen Margrethe Kristensen, Nørrebrovej 1, 7500 Holstebro
85-0	2,53	Ellen Margrethe Kristensen, Nørrebrovej 1, 7500 Holstebro
87-0	2,48	Esben Ulrik Kristensen, Hornshøjparken 143, 7500 Holstebro
81-0	13,29	Hans-Erik Maegaard, Mosebyvej 32, 7500 Holstebro
82-0	4,64	Hans-Erik Maegaard, Mosebyvej 32, 7500 Holstebro
83-0	1,71	Hans-Erik Maegaard, Mosebyvej 32, 7500 Holstebro
84-0	1,76	Ivan Lausen, Mosebyvej 31, 7500 Holstebro
12-0	2,41	Jan Dahl, Mejrup Hedevej 11,
12-2	0,46	Jan Dahl, Mejrup Hedevej 11,
71-0	20,38	Jens Schmidt Nicolaisen, Nørrebrovej 2B, 7500 Holstebro
18-2	1,51	Knud Kalsgaard, Kalsgårdvej 4, 7500 Holstebro
63-0	7,40	Lászlo Papp, Skivevej 134, 7500 Holstebro
60-0	5,67	Lászlo Papp, Skivevej 134, 7500 Holstebro
62-0	4,56	Lászlo Papp, Skivevej 134, 7500 Holstebro
61-0	2,44	Lászlo Papp, Skivevej 134, 7500 Holstebro

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr.	Ha	Ejerforhold
38-1	1,64	Norman Mouritsen, Kalsgårdvej 9, 7500 Holstebro
38-0	10,18	Norman Mouritsen, Kalsgårdvej 9, 7500 Holstebro
16-3	0,64	Ole Mikkelsen, Mosebyvej 24, 7500 Holstebro
16-0	2,38	Ole Mikkelsen, Mosebyvej 24, 7500 Holstebro
16-1	0,61	Ole Mikkelsen, Mosebyvej 24, 7500 Holstebro
16-2	3,74	Ole Mikkelsen, Mosebyvej 24, 7500 Holstebro
50-0	0,71	Mosebyvej 34, 7500 Holstebro
52-0	0,31	Mosebyvej 34, 7500 Holstebro
51-0	0,60	Mosebyvej 34, 7500 Holstebro
11-0	4,48	Mosebyvej 34, 7500 Holstebro
66-0	2,79	Villy Kirkeby, Mosebyvej 23, 7500 Holstebro
67-0	3,74	Villy Kirkeby, Mosebyvej 23, 7500 Holstebro
68-0	5,88	Villy Kirkeby, Mosebyvej 23, 7500 Holstebro
65-0	5,68	Villy Kirkeby, Mosebyvej 23, 7500 Holstebro
	210,04	Ha forpagtede arealer
I alt	300,74	ha forpagtede og ejede arealer

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For svin og mink må der udbringes 1,4 DE/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum 300,72 ha til rådighed. Der er 300,74 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune! Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte

Alle arealerne drives med S2 eller S4 sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Udbringning af husdyrgødning tilpasses afgrødernes behov både med hensyn til mængde af næringsstoffer, men også det/de optimale udbringningstidspunkter. Der anvendes behovsbestemt fosfortilførel til afgrøder, således fosforophobning i agerjorden hindres. Der tænkes på naboer og vindretning ved udbringning af husdyrgødning. Der udarbejdes beredskabsplan for ejendommen, ligesom der årligt udarbejdes både gødningsplan og gødningsregnskab. Driftsansvarlige sørger for at være ajourført, f.eks. ved deltagelse i erfaringsgrupper, erfamøder, kurser og læsning af faglitteratur. Ligeledes sikres at evt. ansatte og

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

så er opdateret vedrørende den seneste viden, så produktionen vedblivende gennemføres med så få ressourcer i input i forhold til output, og så der sker så minimal miljøbelastning (både internt og eksternt) som muligt. Der udarbejdes også APV.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene. Gylleudbringning vil hovedsageligt kun ske på hverdage. Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til NaturErhvervstyrelsens norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører til et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Transport af gylle til udspretningsarealerne fremgår af bilag 6. Transporter sker hovedsageligt på offentlig vej. Det vurderes, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Marker ligger væk fra bymæssig bebyggelse. Mark 16-0, 16-2 og 12-0 er de marker, der er beliggende tættest på byzone for Holstebro. Arealerne ligger under 200 meter fra byzone. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål:

§ 28. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav:

- at udarbejde mark- og gødningsplaner.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- at anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- at nedfælde gylle på arealer uden etablerede afgrøder til høst og på fodergræsmarker,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket,
- at nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- at overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- at etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig forstand såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspreddning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning. Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab og at udbringning i øvrigt sker i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Alle udspreddningsarealerne, undtaget mark nr. 87-0, ligger helt eller delvist inden for område med særlige drikkevandsinteresser. Udspreddningsarealerne mark nr. 12-0, 12-2, 16-0, 16-1, 16-2, 16-3, 81-0, 85-0 ligger helt eller delvist indenfor nitratfølsomt indvindingsopland (NFI). Alle udspreddningsarealerne ligger indenfor indvindingsopland til Holstebro

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Vandværk, og alle arealer, undtaget mark nr. 87-0, ligger helt eller delvist indenfor indsatsplanområde for Holstebro Vandværk. Alle udspretningsarealerne ligger udenfor 300 meters beskyttelseszone for vandværksboringer (hygiejnezone).

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på udspretningsarealerne, der ligger helt eller delvist inden for NFI, er ifølge ansøgningsskemaet beregnet til henholdsvis 41 mg/l på mark nr. 16-1 og 43 mg/l på mark nr. 12-0, 12-2, 16-0, 16-2, 16-3, 81-0 og 85-0 med en reduktion på henholdsvis 2 mg/l og 4 mg/l. De øvrige marker er alle JB4 og JB5 jorde med samme sædskifte, som arealerne der ligger i NFI, så udvaskningen vil være det samme for disse arealer.

Da der på baggrund af ovennævnte ikke umiddelbart er en risiko for forurening af grundvand, der anvendes til drikkevand, vurderes det, at der i miljøgodkendelsen ikke skal stilles yderligere vilkår til beskyttelse af grundvandet.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskædiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget:

Småflagermus:	På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.
Birkemus:	Arten er ikke registreret i området.
Odder:	Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.
Markfirben:	Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.
Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse:	Af disse arter er stor vandsalamander registreret i området nordøst for Holstebro, og den er fundet i enkelte vandhuller nær udbringningsarealerne. Med en korrekt gødnings håndtering ventes arten dog ikke at blive negativt påvirket af udvidelsen.
Grøn kølleguldsmed:	Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der af kommunalbestyrelsen, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Nissum Fjord er opfyldt, da der ikke er konstateret en forøget udledning.

Produktionen af husdyr er faldende i oplandet til Nissum Fjord samt i deloplandene til Fjorden. Herudover er der ikke konstateret en forøget udledning af næringsstoffer fra andre kilder i oplandet.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander til Felsted Kog i Nissum Fjord. Nissum Fjord er karakteriseret som et meget kvælstoffølsomt overfladevand, hvorfor dele af oplandet er udlagt som nitratklasse 3, hvor der maksimalt må udbringes 50 % af det generelle harmonitryk uden anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen. Alle udbringningsarealerne er imidlertid beliggende i oplandet til Nissum Fjord i et område med et nitratreduktionspotentiale på 76-100 %, og arealerne vurderes derfor som robuste, og har derfor nitratklasse 0, jvf. Skema 15.

³ Bek. nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedømmen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Skema 15. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

	Udspretningsareal				
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]	N3 [ha]
I alt	300,74	300,74	0,00	0,00	0,00

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jvf. Skema 16. Der stilles i miljøgodkendelsen ikke vilkår om en øget andel af efterafgrøder og sædskifte, da harmonitrykket ikke er reduceret.

Skema 16. Beregning af N-udvaskning til rodzonen vha. Farm N. Reduceret harmonitryk svarer til det ansøgt projekt med et harmonitryk på 1,40 DE/ha ved anvendelse S2/S4-sædskifte.

Scenarier	Planteavl	Reduceret harmonitryk	Ansøgt drift
Harmonitryk og anvendte virkemidler	Handelsgødning S1/S3-sædskifte	1,40 DE/ha S2/S4-sædskifte	1,40 DE/ha S2/S4-sædskifte 0 pct. ekstra efterafgrøder
N-udvaskning fra rodzonen	56,00 kg N/ha	60,00 kg N/ha	60,00 kg N/ha

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at
Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog
Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Nissum Fjord er et lukket vandområde, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i det respektive opland.

Skema 17. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vandområder.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	73.913 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.376 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	115 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	1.491 tons N/år
Det ansøgte projekt	
Nitratklasse 0	300,74 ha
Nitratklasse I	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	300,74 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	6,2 kg N/ha/år
Samlet husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,233 ton N
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området. pct.	0,016%

Det ansøgte har jvf. Skema 17 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til 0,016 % af den samlede N-udvaskning til Nissum Fjord (Felsted Kog).

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Holstebro Kommune vurderer, at forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning til Natura 2000-området mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte "planteavlsmode".

Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Udbringingsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringingsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringingsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringingsarealer er primært bestående af lerblandet sandjord (116 ha), mens den resterende er beliggende på lerblandet sandjord (184 ha), jvf. Skema 18.

Skema 18. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse (II / III)	P-klasse areal (ha) (II / III)
1-0	8,53	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / III	0,36 / 8,17
3-0	7,12	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / III	0,19 / 6,93
5-0	19,10	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / III	0,49 / 18,61
8-0	0,25	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / III	0,12 / 0,13
10-1	3,78	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
10-0	1,29	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
12-2	0,46	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
11-0	4,48	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	0,19 / --
12-0	2,41	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
16-3	0,64	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
16-2	3,74	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
16-1	0,61	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 0,61
18-2	1,51	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
16-0	2,38	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
18-1	8,36	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	0,01 / --
19-0	3,80	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	0,24 / --
20-0	8,74	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	1,09 / --
25-0	17,25	ja*	JB5	Nissum Fjord –	-	-- / III	-- / 17,25

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse (II / III)	P-klasse areal (ha) (II / III)
				Felsted Kog			
28-0	24,40	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 24,40
33-0	8,32	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 8,32
38-1	1,64	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	0,38 / --
38-0	10,18	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
39-0	9,80	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 9,80
41-0	3,84	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 3,84
42-0	2,93	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 2,93
43-0	0,93	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 0,93
44-0	0,83	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 0,83
45-0	0,33	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 0,33
50-0	0,71	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / III	0,49 / 0,22
51-0	0,60	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	0,10 / --
52-0	0,31	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	0,15 / --
60-0	5,67	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
61-0	2,44	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
62-0	4,56	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
63-0	7,40	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
65-0	5,68	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 5,68
66-0	2,79	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / III	0,18 / 2,61
67-0	3,74	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 3,74
68-0	5,88	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / III	0,05 / 5,83
69-0	1,13	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 1,13
70-0	2,72	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 2,72
71-0	20,38	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
75-0	23,22	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	0,60 / --
76-0	4,60	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
77-0	7,30	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
78-0	6,03	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	0,49 / --
79-0	7,95	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	1,51 / --
80-0	1,93	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	II / --	0,62 / --
81-0	13,29	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
82-0	4,64	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Marknr	Areal Ha	Detailafvandet	Jordtype	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse (II / III)	P-klasse areal (ha) (II / III)
83-0	1,71	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 1,71
84-0	1,76	ja*	JB5	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-- / III	-- / 1,76
85-0	2,53	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
86-0	1,59	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
87-0	2,48	ja*	JB4	Nissum Fjord – Felsted Kog	-	-	-
							7,23 / 128,49

* oplyst i ansøgningen

Fosforklasser og fosforoverskud

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. 128,49 ha af udbringningsarealerne er beliggende på lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) og er i ansøgningen angivet som fosforklasse III jord. 7,23 ha er detailafvandet lavbundsjord med en FE/P-ratio under 20, hvorfor området vurderes at være omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspreddning af en fosformængde på 8.117 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 8.117 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 6,2 kg P/ha, jvf. Skema 19.

Skema 19. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	8.117 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	27,0 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	20,8 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	6,2 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit ca. 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord⁶. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 6,2 kg P/ha/år, jvf. Skema 19, hvilket er marginalt mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 6,2 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 2

⁶ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsagrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

%. Husdyrbruget andel af påvirkningen på Natura 2000-området er vurderet til 0,0 %, jvf. Skema 20.

Skema 20. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N65 - Nissum Fjord
Delområde - kystopland	Hele fjorden	Felsted Kog
Opland til Natura 2000 området	167.876 ha	120.259 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	100.246 ha	73.913 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	20.049 kg P	14.783 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	5.410 kg P	3.708 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	25.460 kg P	18.490 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	300,74 ha	300,74 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt	6 kg P/ha	6 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	2%	2%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	7 kg P	7,5 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0293%	0,0403%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A er opfyldt, jvf. appendiks 1. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000- området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 2 – Situationsplan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bygning	Type	Byggeår / Renoveringsår	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningernes fremtidige anvendelse
A	Stuehus	-	-	-	-	-	-
B1	Personalerum med omklædn.	2009	450	6,5	25	Røde sten	Samme
B2	Pelseri						
B3	Disponibelt + Værksted						
C	Slagtesvinestald inkl foderblanderrum	1978/	600	6,5	25	Røde sten	Samme
D	Slagtesvinestald	2004	850	6,0	20	Røde sten	Samme
E	2-rk minkhaller, 20 fag	1983-1988	1650	2,75	35	Træ, mørkt	Samme
F	14-rk lukket hal	2007	2800	6	20	Røde stålprofilplader	Samme
G	14-rk lukket hal	2011	2800	6	20	Røde stålprofilplader	Samme
H	Maskinhus	2008	950	6,5	20	Røde stålprofilplader	Samme
I	Lade	1978	300	6,0	25	Røde stålprofilplader	Samme
J	US-silo	2002	165m ² /1000m ³	12,0	10	Grå stålplader	Samme
K	US-silo	2010	165m ² /1000m ³	12,0	10	Grå stålplader	Samme
L	Fodersilo, tilskudsfoeder	2002	24 ton	7,0	5	Hvid glasfiber	Samme
M	Gyllebeh.	1991	1060 m ³	2 m over jord	-	4 m's elementer	Samme
N	Gyllebeh. m.	2004	3030 m ³	2½ m over jord	-	5 m's elementer	Samme

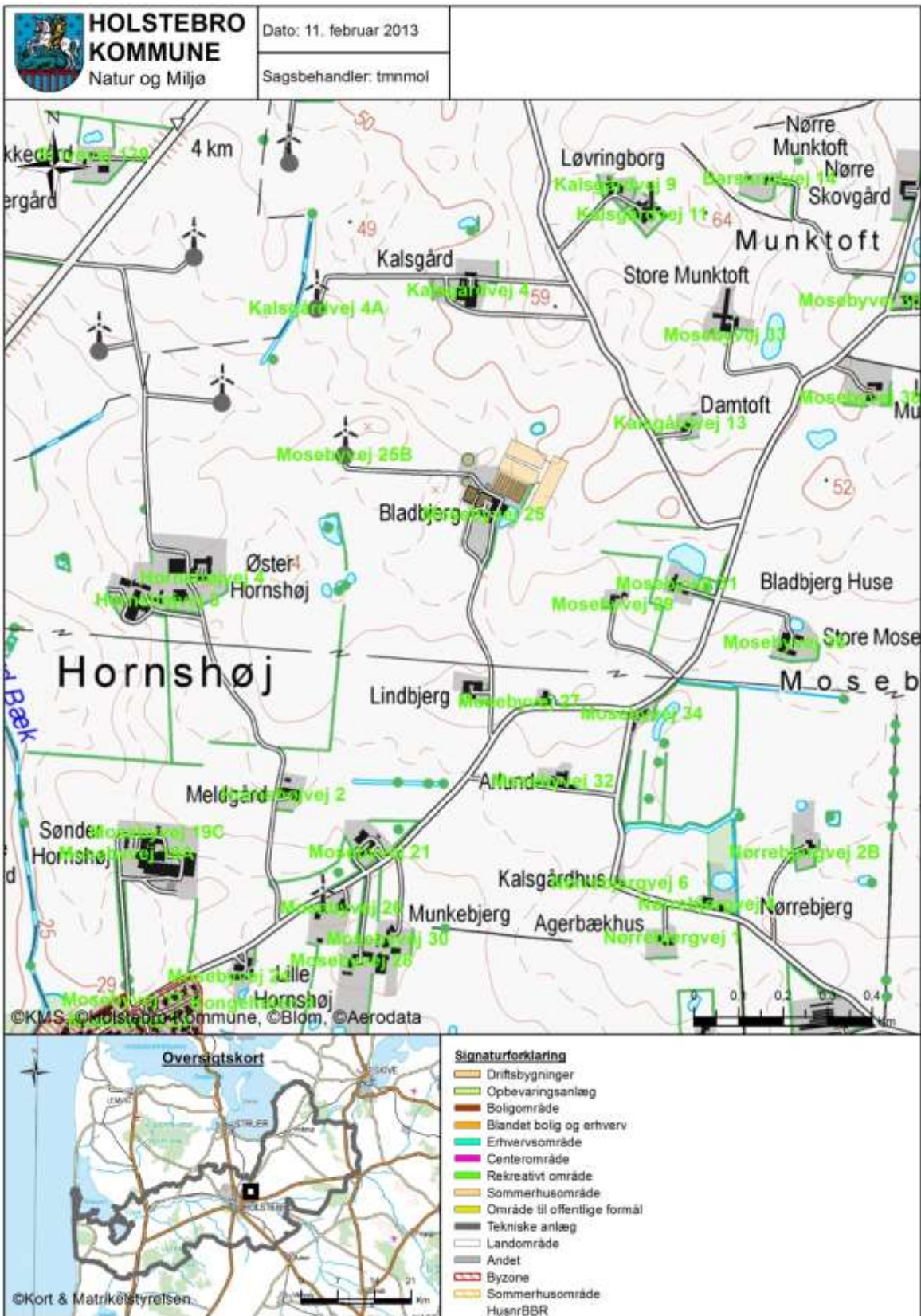
	læg						
O	Fortank, m. læg	2012	99 m ³	1½-2 m over jord	-	3 m's elementer	Samme
P	Fortank m. læg	2004	20 m ³	Jordtank	-	-	Samme
Q	Ajlekule m. læg	1978	80 m ³	Jordtank	-	-	Samme
R	Fodersilo med vaskeplads, og tank	1985/2007	8 m ² / 3 m ³	4,5	5	Grå stål/Røde stålprofilplader	Samme
S	14-rk lukket hal, m. 2x27fag pr række	2012-	4200	6	20	Røde stålprofilplader	Samme
T	Halplads	2012-	150	1-1½	-	Beton	Samme

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

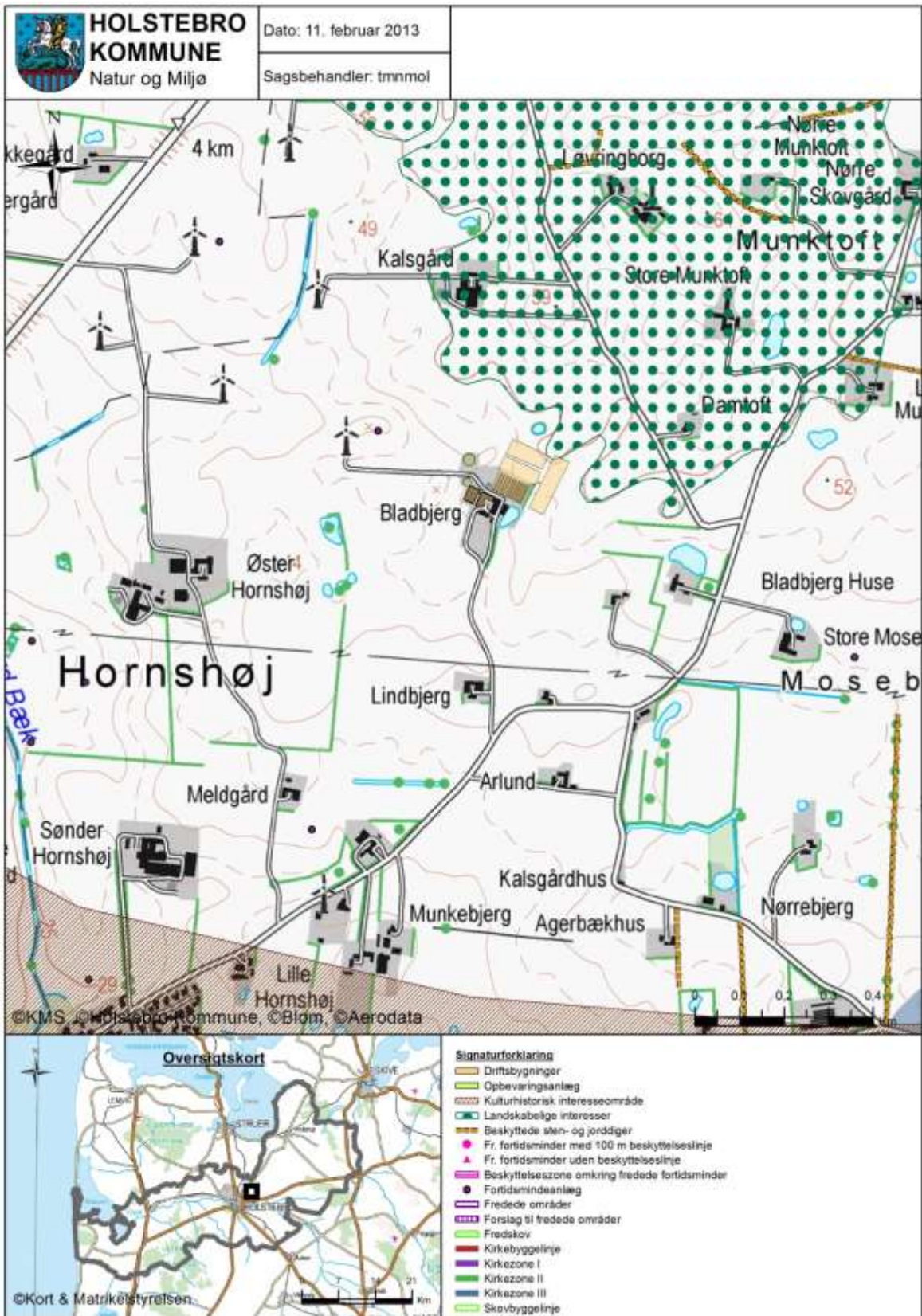
Bilag 4 – Omkringboende og planmæssige forhold

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 5 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

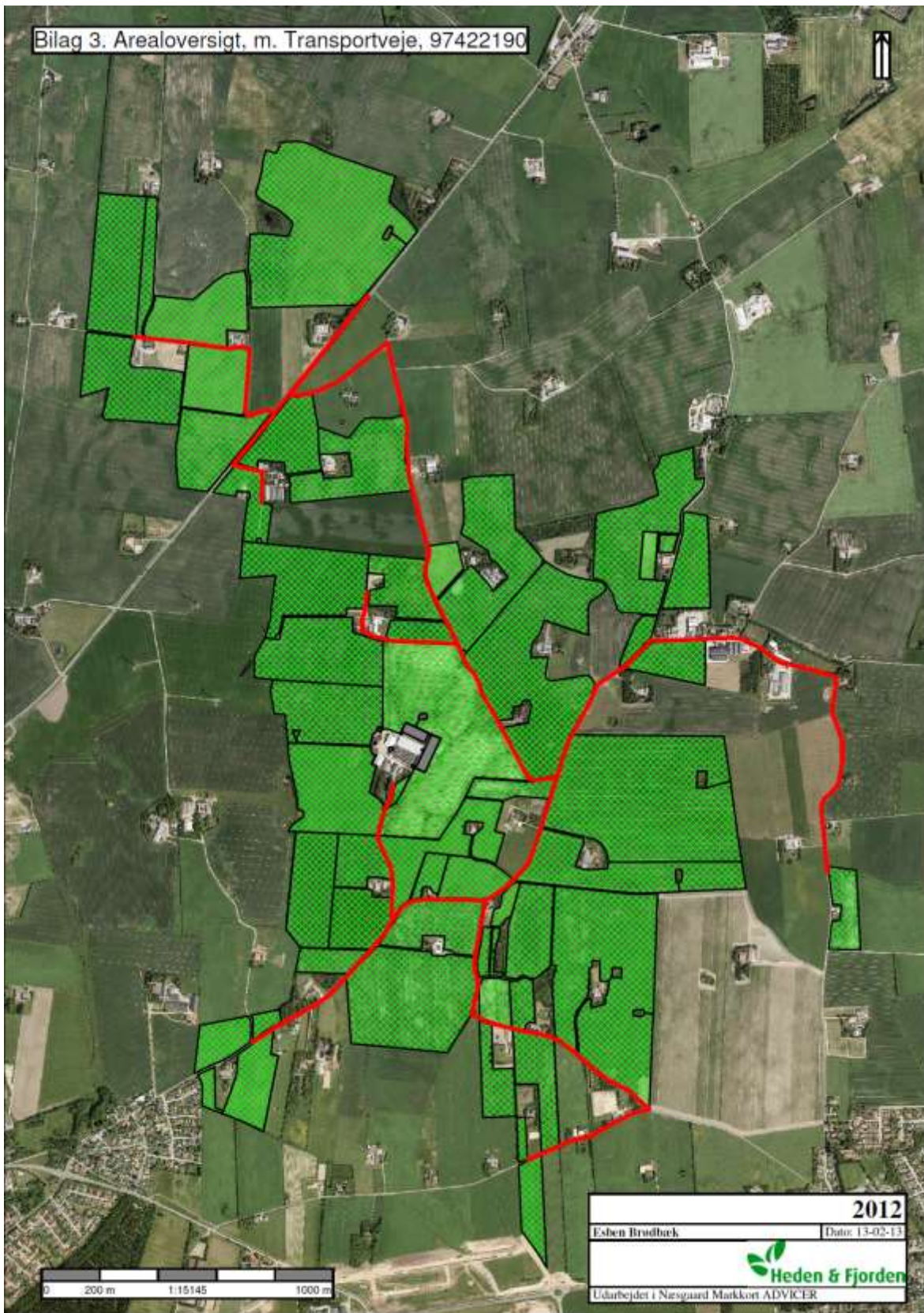

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 6 – Gylletransportruter

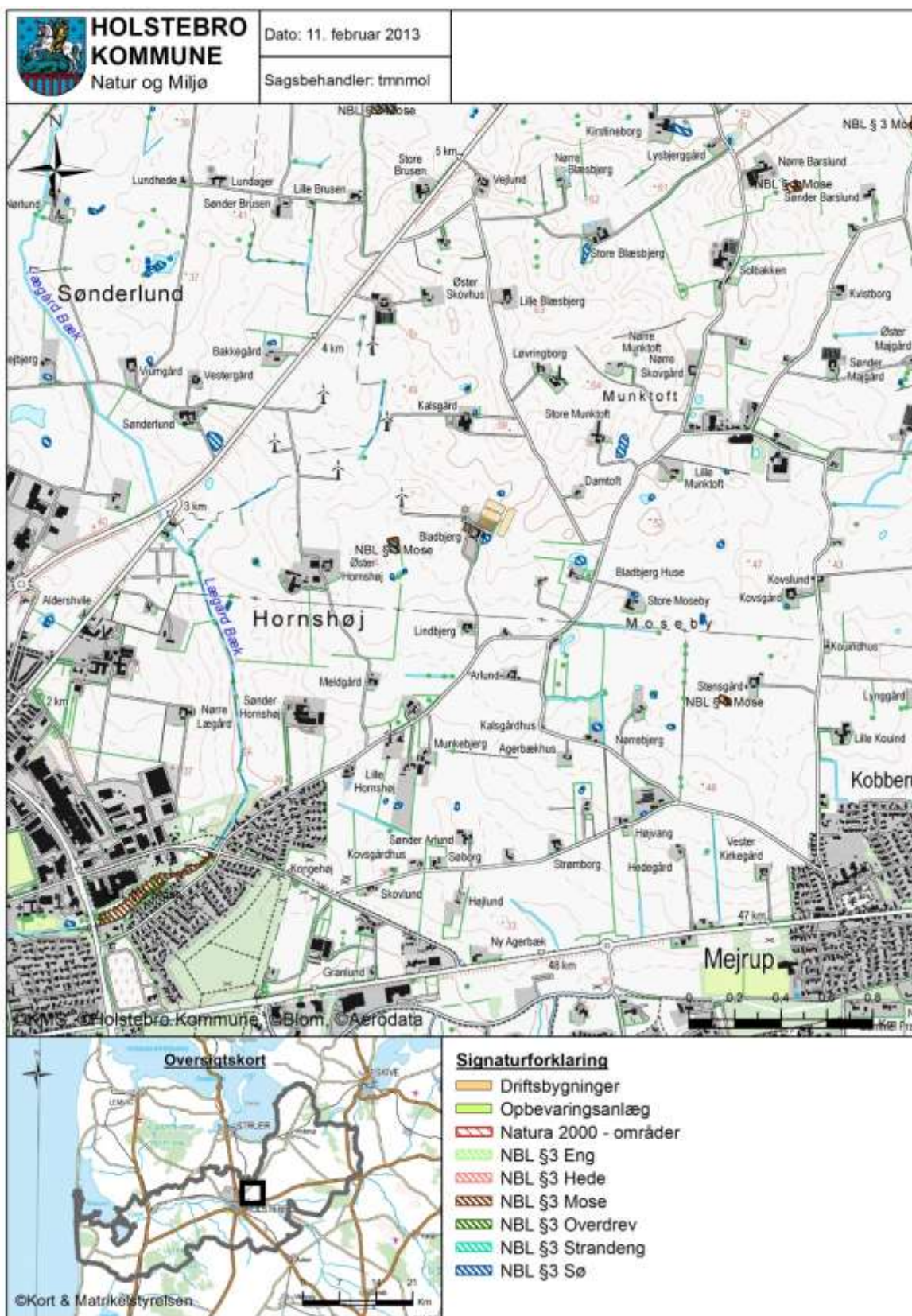

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 7 – Naturområder omkring anlæg

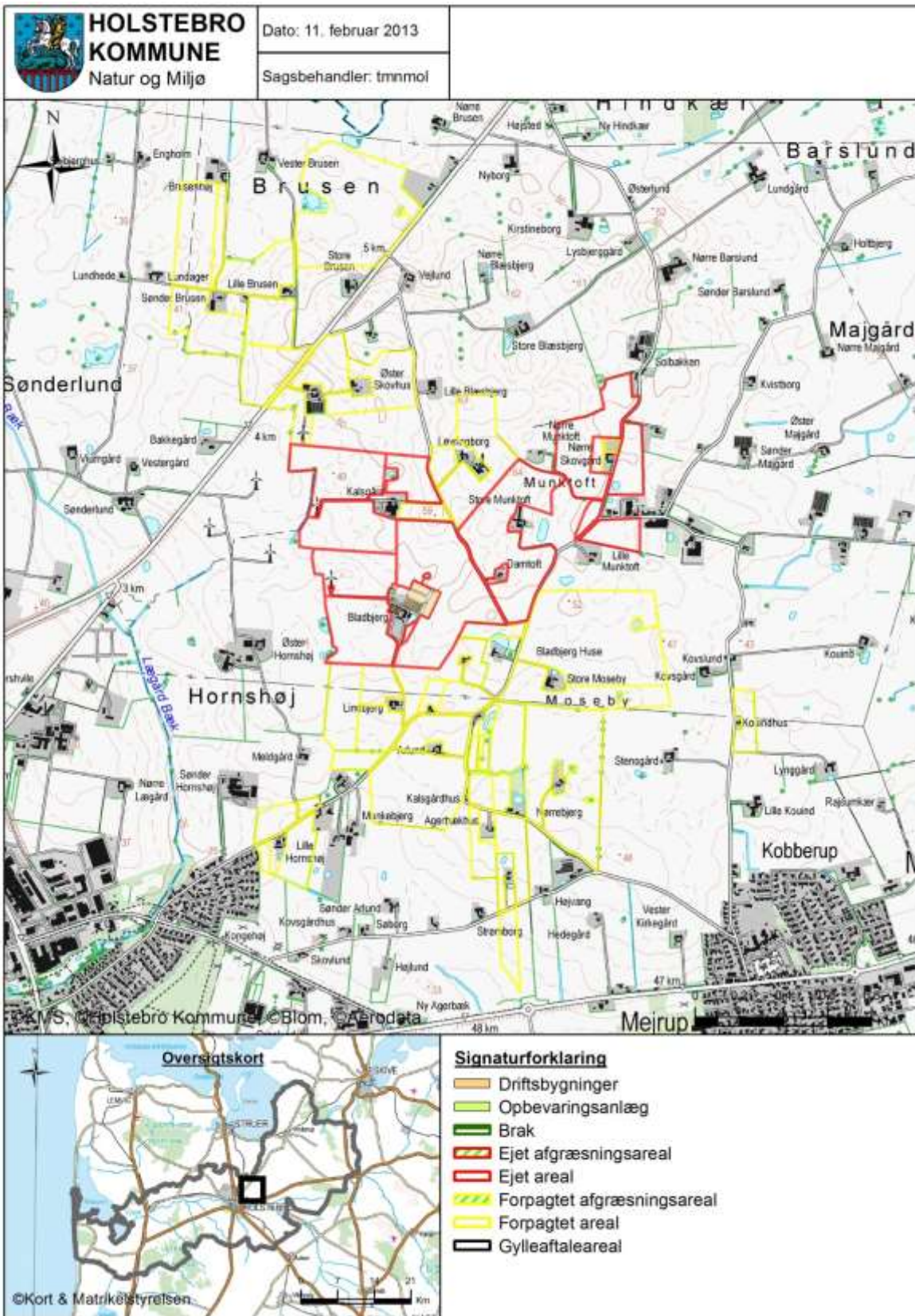

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

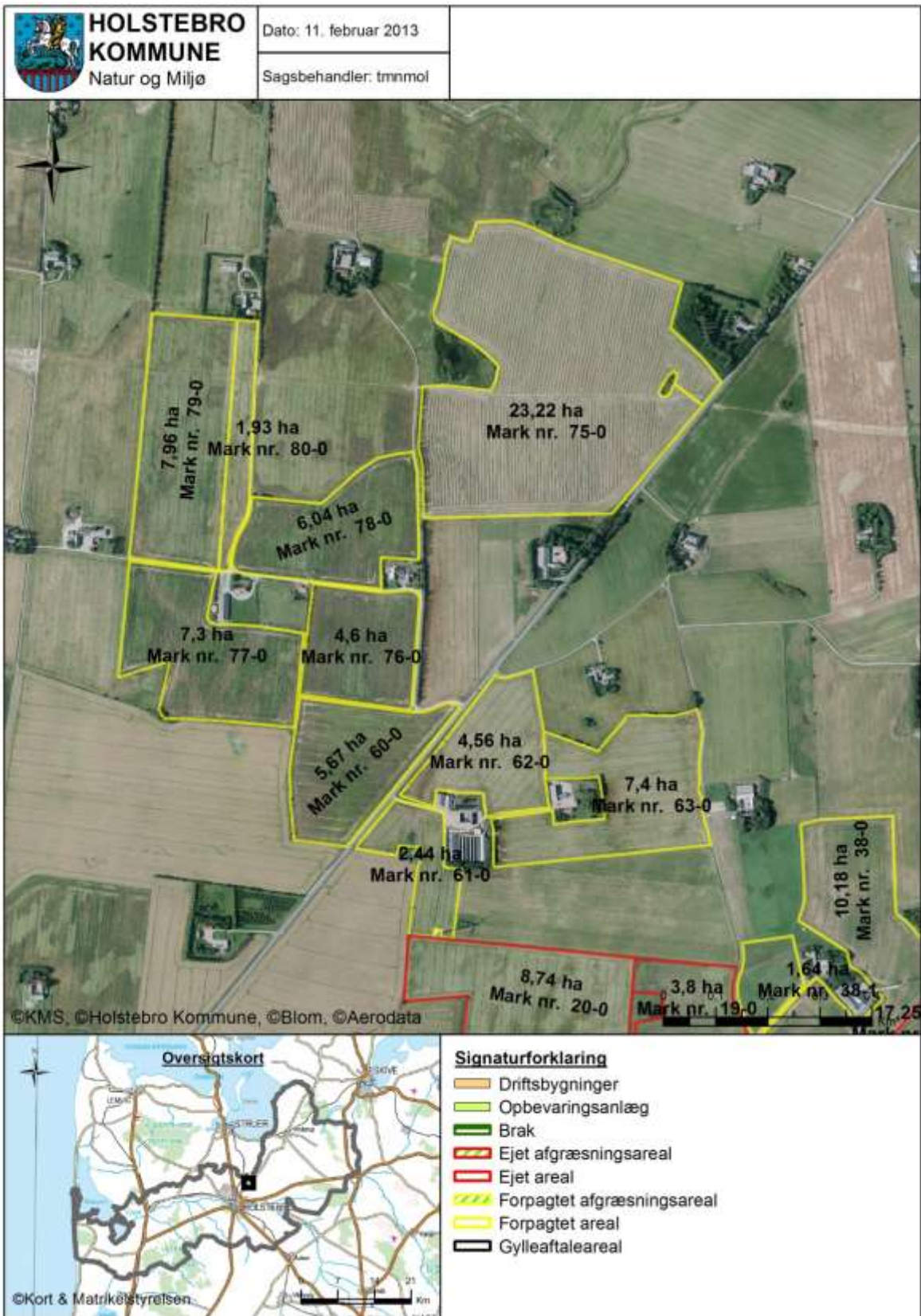
Bilag 8 – Oversigtkort over udspretningsarealerne

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Bilag 9 – Arealer del 1/4

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 10 – Arealer del 2/4

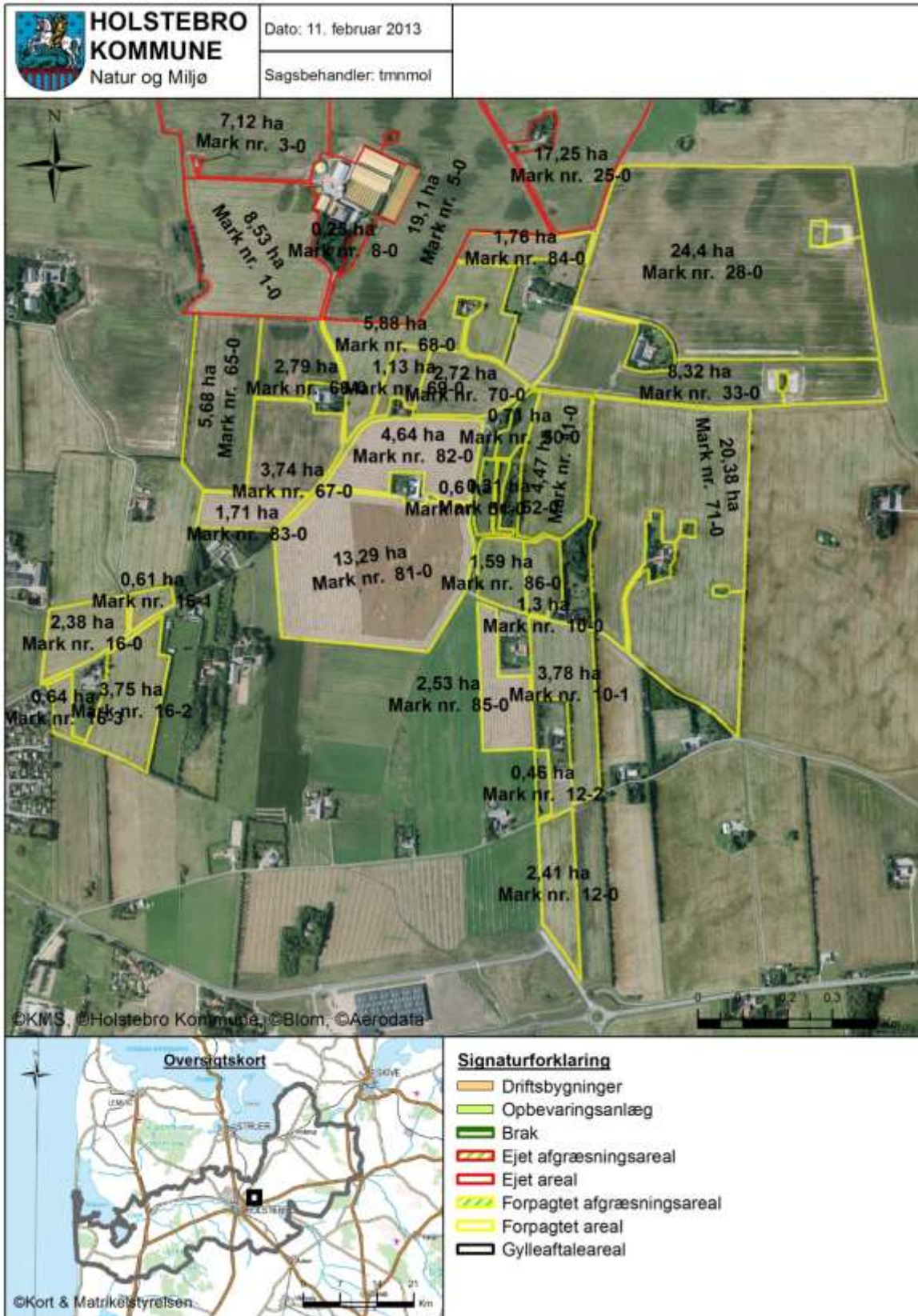

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11a - Arealer del 3/4

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 11b - Arealer del 3/4

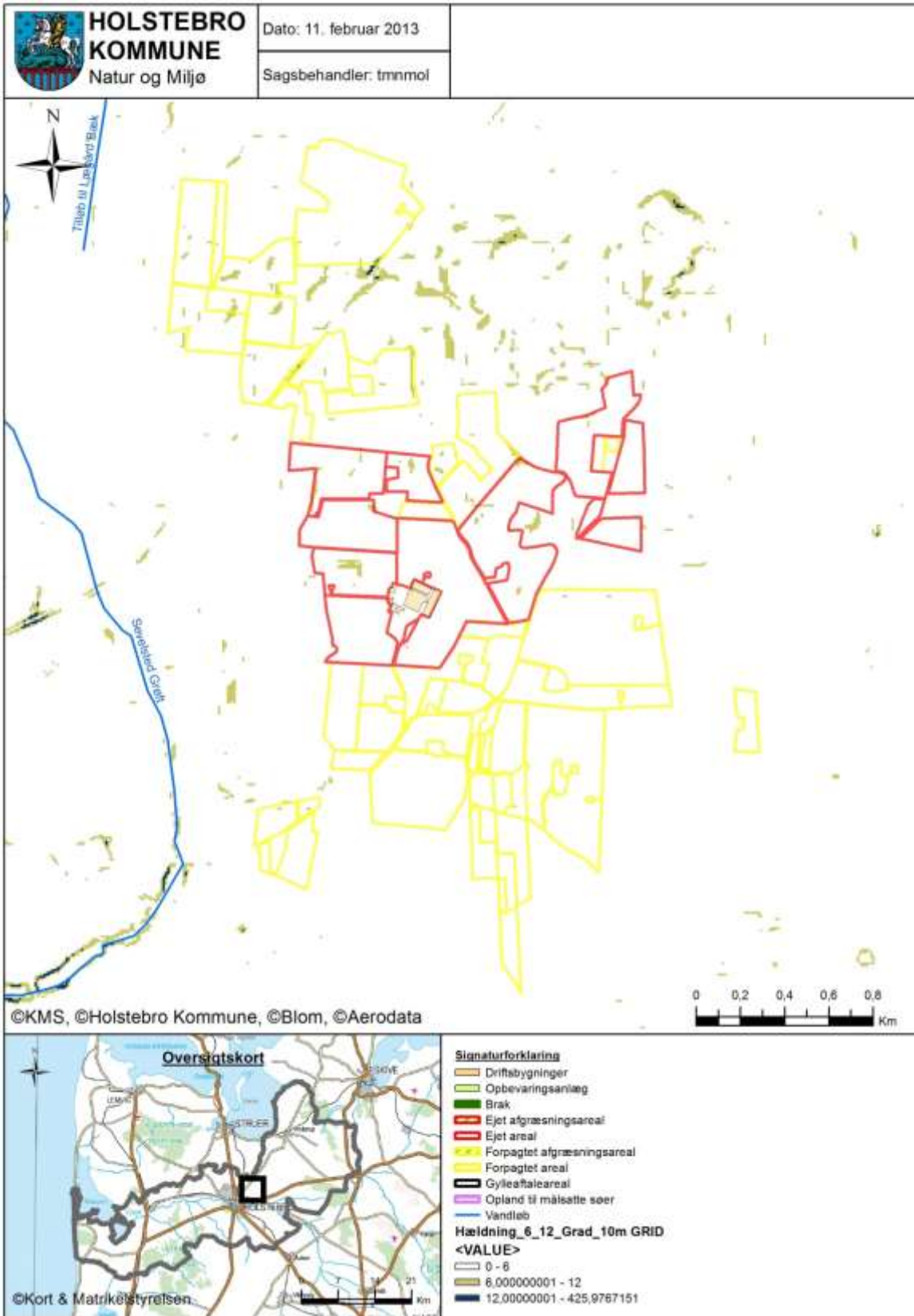

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Risikoarealer i relation til terrænforhold

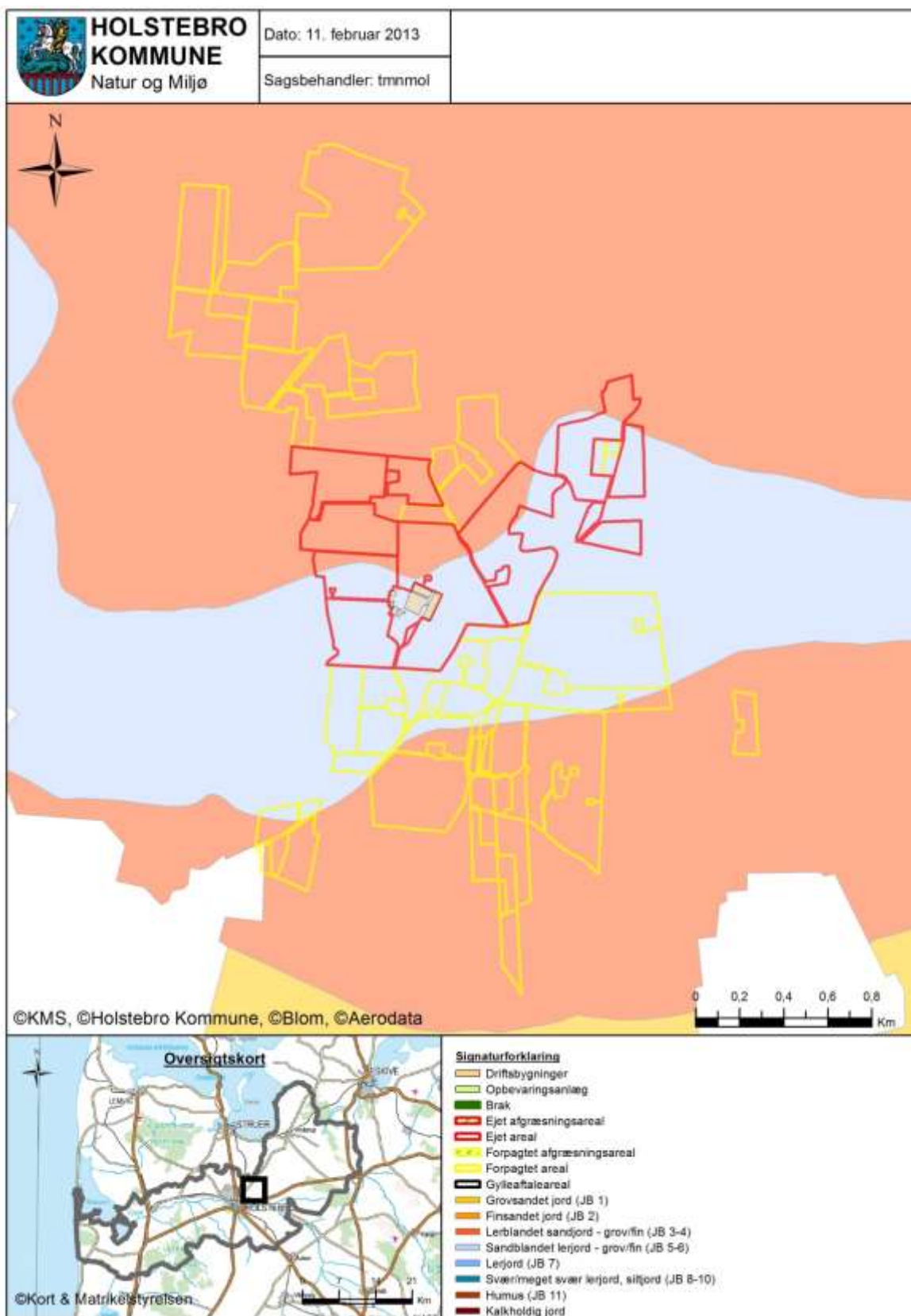

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Jordbundstyper

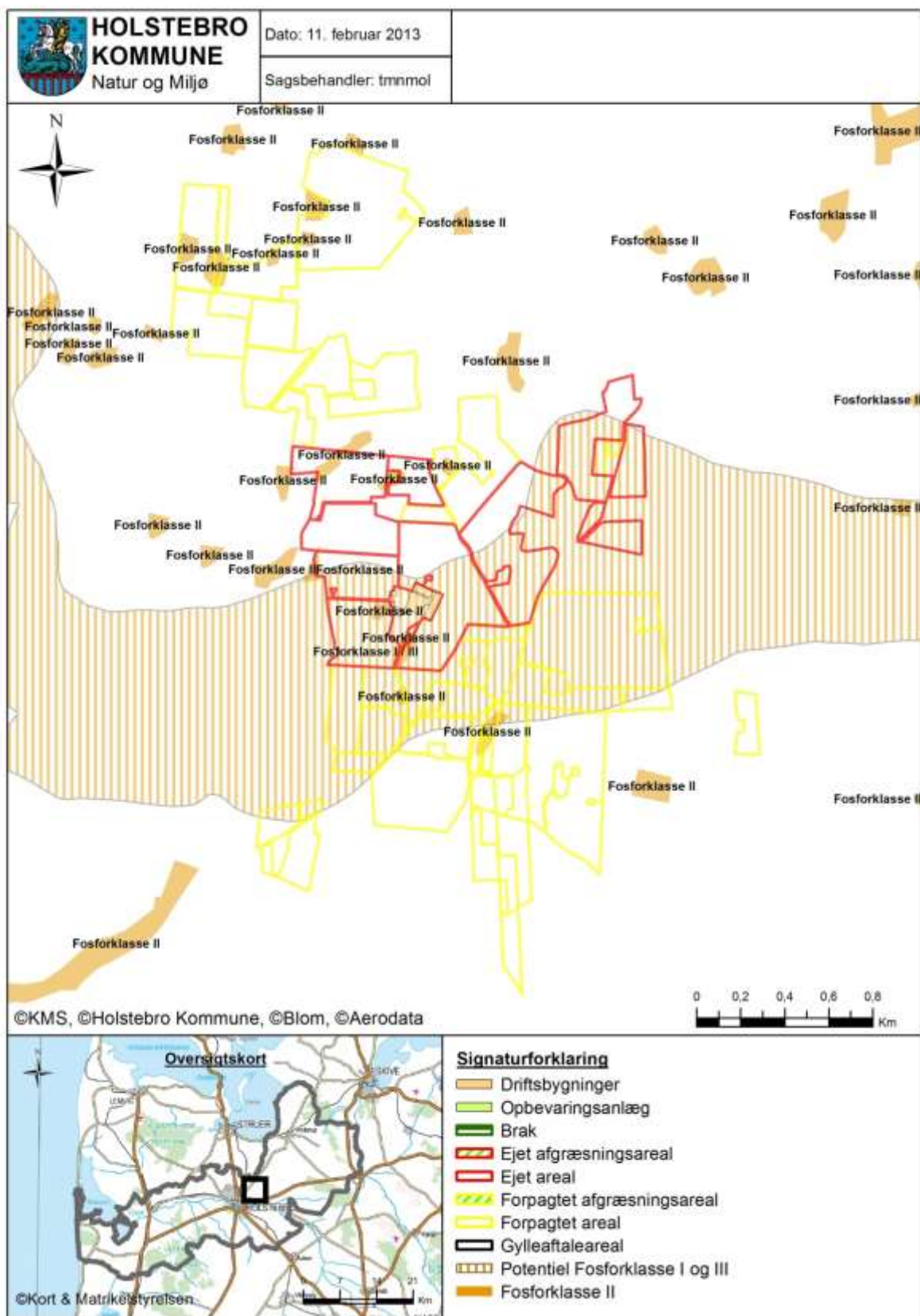

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Risikoområder for fosforudvaskning (okkerklasser)

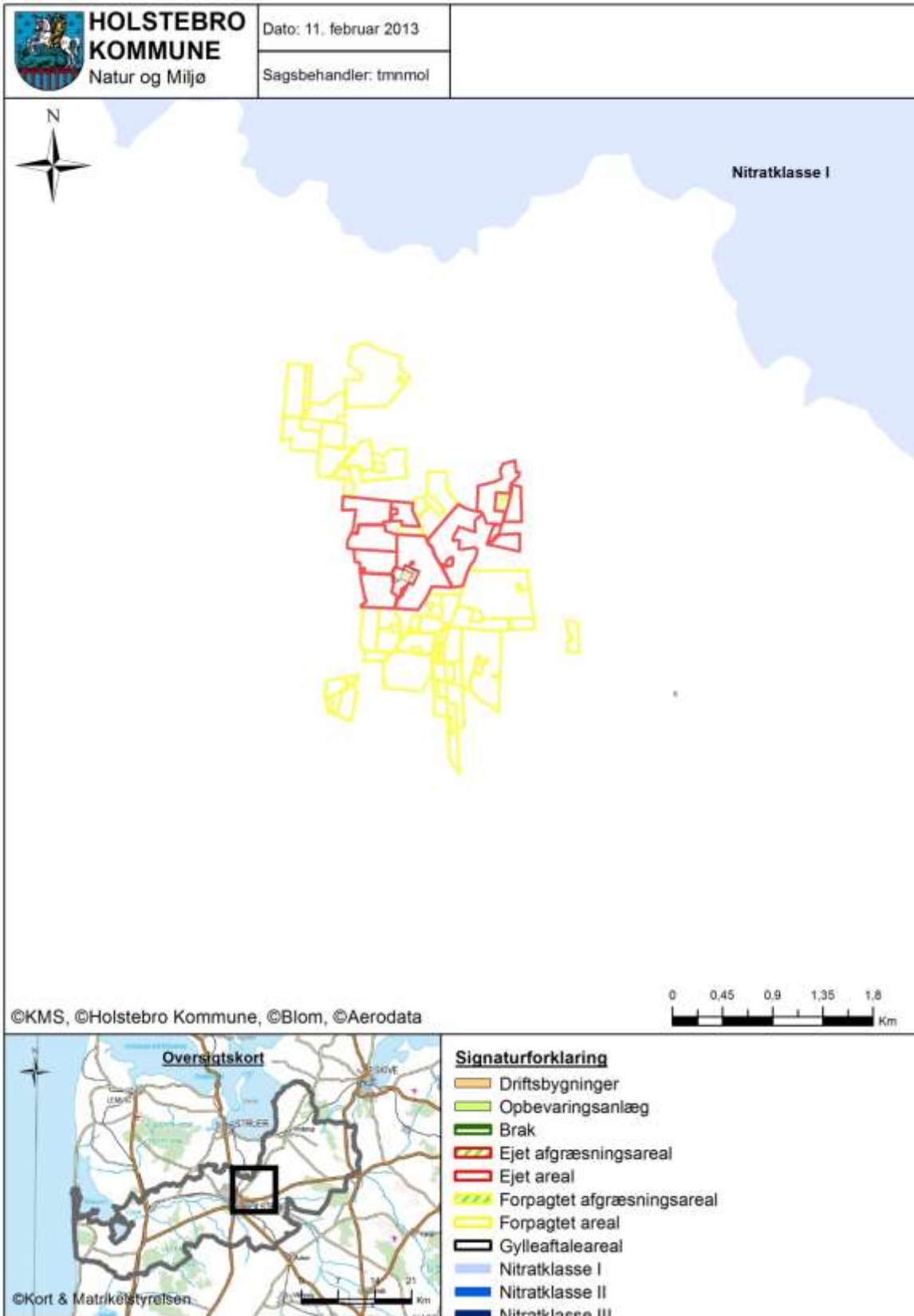

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasse)

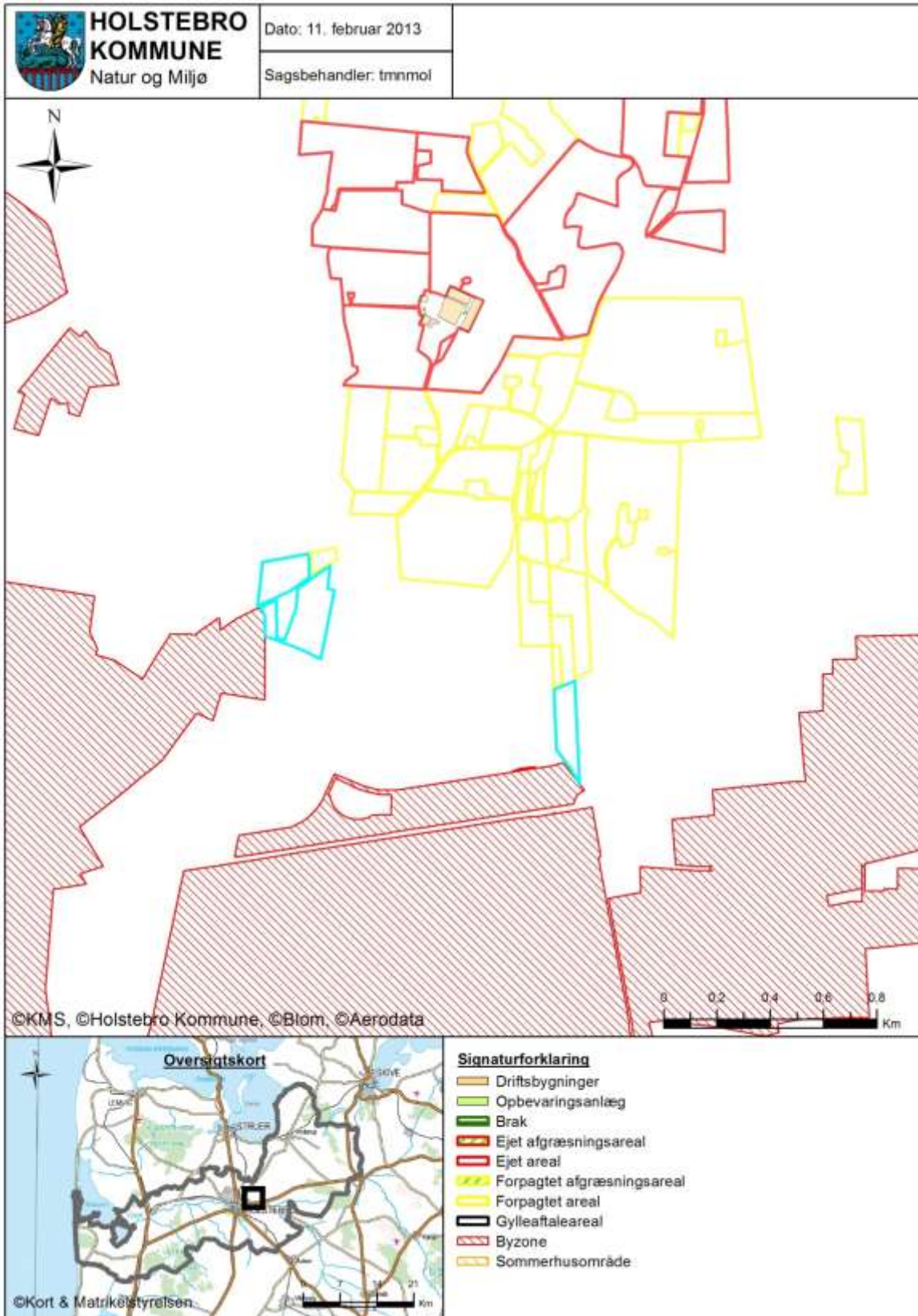

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 16 – Udspretningsarealer med lovpligtigt nedfældningskrav (blå markering)

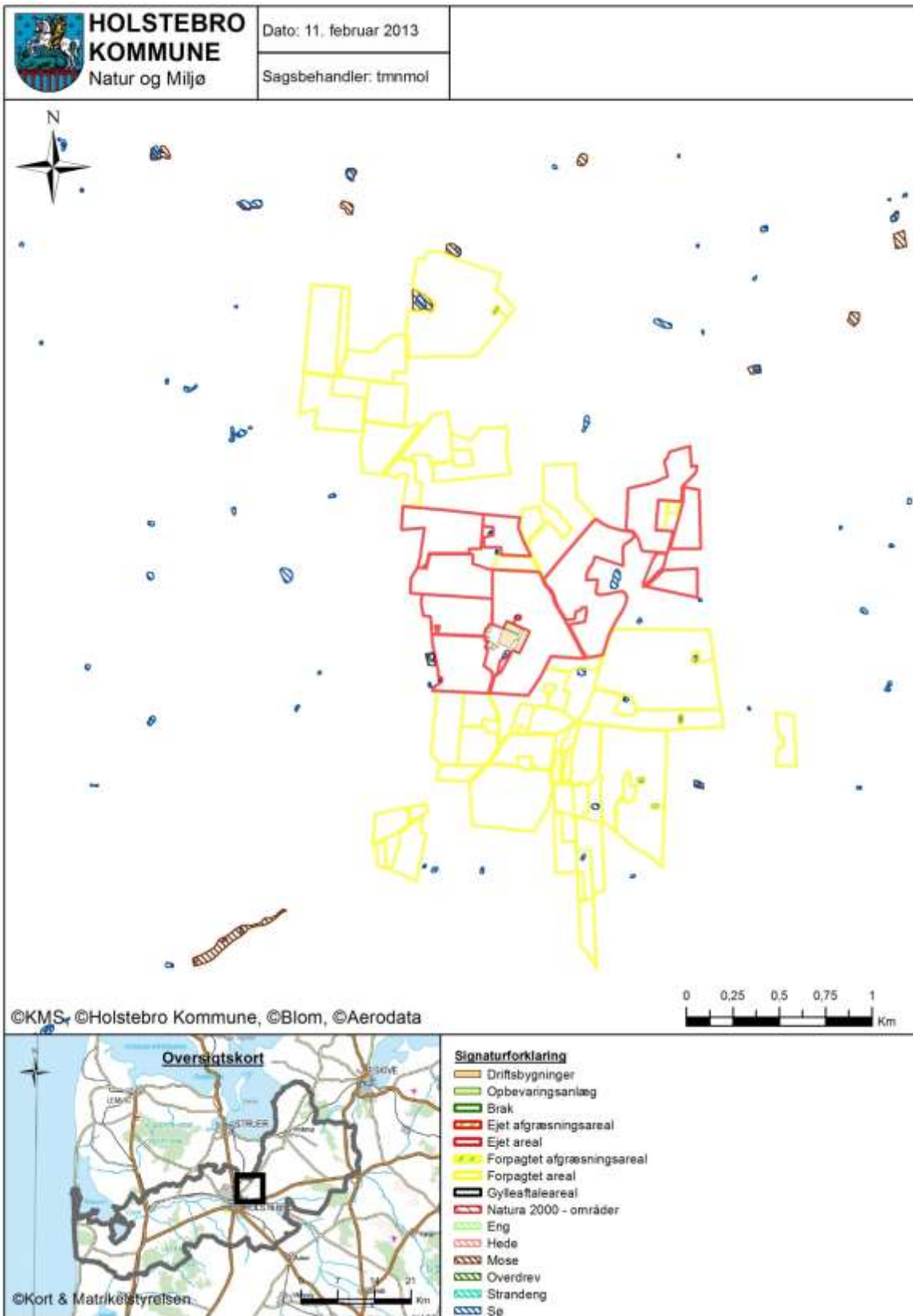

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 17 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer

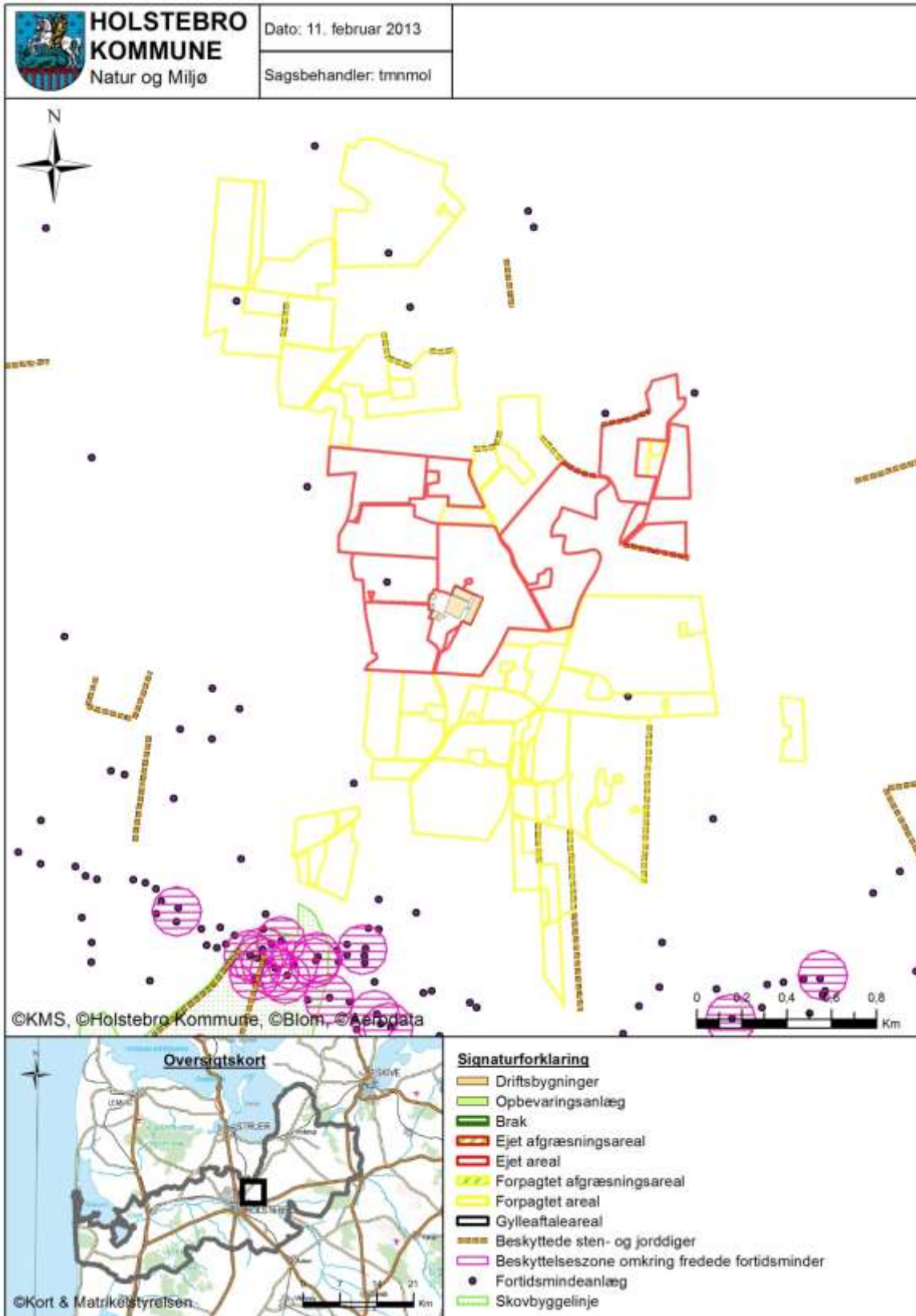

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspre- ningsarealer

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 19 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE

Skemaet kan erstattes af bilag som f.eks. E-kontrol, slagteriafregninger m.m., såfremt disse indeholder de samme informationer som ovenstående.

Husk at gemme bilag til dokumentation af ovenstående

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							
...							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE					
	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1					
Gyllebeholder nr. 2					
...					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

VENTILATIONSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		
...		
...		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 20 – Driftsjournal - del 2 / 2

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag.
Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												
..												
..												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

 Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 21 – Bemærkninger fra Navn, Adresse, postnummer indkommet i offentlighedsperiode

Ingen bemærkninger modtaget.

Holstebro Kommunes kommentarer til bemærkninger

Bilag 22 – Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Nissum Fjord - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Nissum Fjord er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er udpeget som Natura 2000-område.

Nissum Fjord er bestående af tre bassiner, der er mere eller mindre afsnørede. Fjordens nordvestlige del forbindes med Vesterhavet gennem slusen ved Thorsminde, og fjorden vurderes som værende en lukket fjord.

Felsted Kog, der er inderfjorden i Nissum Fjord, er kategoriseret som kystlagune (1150), og i udkast til vandplan 2010-2015 for Nissum Fjord fremgår det, at:

”Natura 2000-området Nissum Fjord har på udpegningsgrundlaget den prioriterede naturtype Kystlaguner og strandsøer (1150), i alt 6430 ha fordelt på Nissums Fjords tre bassiner. Naturtypen har ugunstig bevaringsprognose grundet belastning med næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Det er endvidere vurderet, at uhensigtsmæssig hydrologi er en trussel mod naturtypen. For at opfylde habitatdirektivets målsætning om gunstig bevaringsstatus skal tilførslen af næringsalte reduceres væsentligt, således at der opnås udbredt dække af undervandsplanter som tilfredsstillende livsbetingelserne de internationalt vigtige forekomster af trækkende gæs, ænder og svaner.”

SMV-analysen⁷ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bæklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

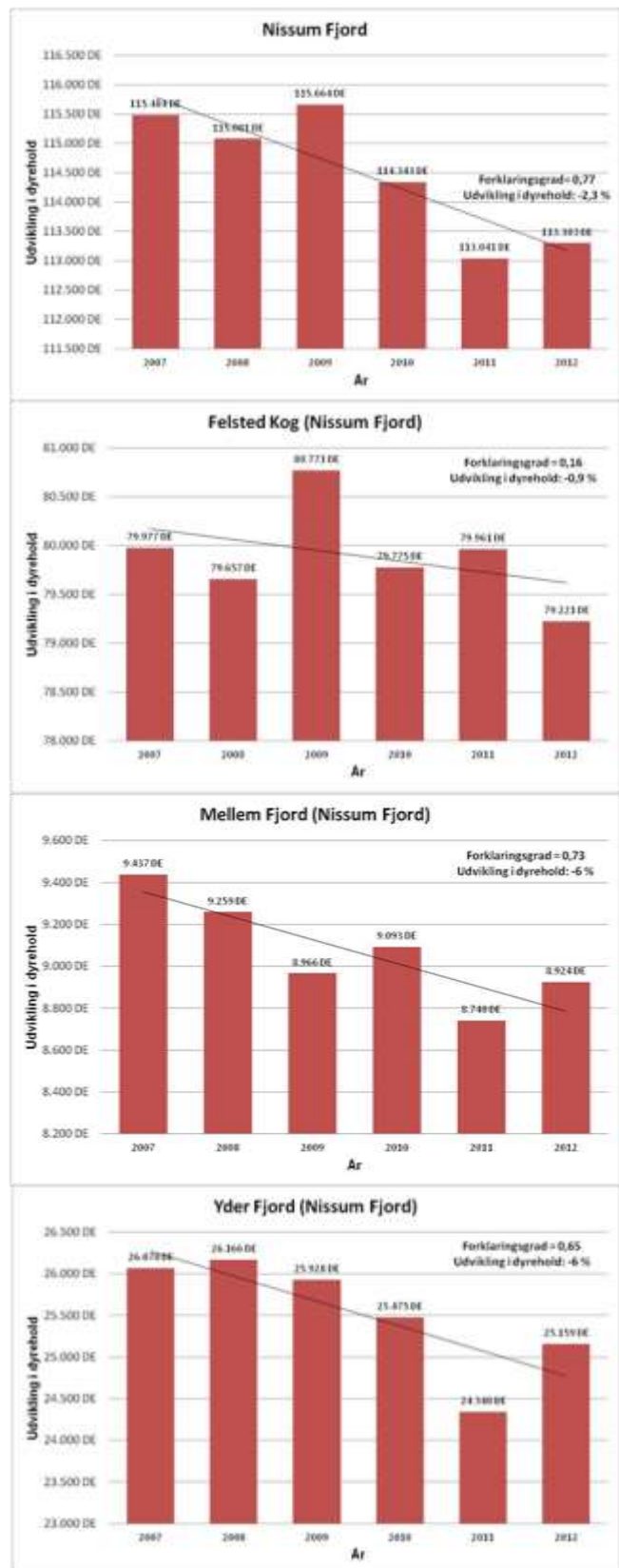
- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småurter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre

⁷ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rasteplasser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø
- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prædation fra rovdyr i de tidligere største ynglekolonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks. På trods af god vandløbskvalitet i Storå og de store tilløb: Veges Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå og gode passageforhold er opgangen af naturlige laks (ikke udsatte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. 140 gydemodne fisk årligt (DTU Aqua 2008).

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stavsild pga. manglende viden om arternes forekomst i området.

Figur 1. Figur 2. Udviklingen i dyrehold i hele oplandet og deloplandene til Nissum Fjord i perioden 2007-2012, samt dataserierne forklaringsgrad og den korresponderende relative udvikling.

TEKNIK
Natur

- Plettet rørvagtel, lille kobbersnepe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

Samlet kan det konkluderes, at Natura 2000 udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord, herunder Felsted Kog er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilledningen.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledningen en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁸ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er over 0,5 for hele fjorden samt i oplandene til Mellem og Yder fjorden, hvorfor udvikling her vurderes på baggrund af den lineære regression. I oplandet til inderfjorden Felsted Kog er forklaringsgraden mindre end 0,5, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår i forhold til 2007.

⁸ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord faldet med 2,3 %, og i oplandet til Felsted Kog er faldet på 0,9 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Felsted Kog fra 2007 til 2012 er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særsomt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til udkast til vandplanen for Nissum Fjord er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Nissum Fjord primært bestående af renseanlæg (40 %), dambrug (38 %), regnbetingede udløb (12 %) og spredt bebyggelse (10 %).

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Nissum Fjord. Der er 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, hvoraf 10 er placeret i oplandet til Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2012 er faldet fra 123 tons/år til 118 tons/år, mens punktkildeudledningen til Felsted Kog i samme periode er faldet fra 119 tons N/år til 115,1 tons N/år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord fordelt på udledningen til Felsted Kog samt Mellem- og Yderfjorden. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Nissum Fjord	Felsted Kog	2007	119,3 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	127,7 tons N/år	107	8,5 tons N/år
		2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år
		2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
		2011	97,3 tons N/år	82	-22,0 tons N/år
		2012	115,1 tons N/år	97	-4,2 tons N/år
		2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
		2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
		2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
		2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år
Mellem- og Yderfjord	2011	2,4 tons N/år	59	-1,7 tons N/år	
	2012	3,0 tons N/år	73	-1,1 tons N/år	

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 16 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf de 13 afleder til Felsted Kog, mens de resterende afleder til Mellem- og Yderfjorden. Det fremgår af

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

vandplanen, at ” Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandopland Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret, men fra 2005 og frem til 2015, nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermængden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges.” På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de lette sandede jorde i oplandet til Felsted Kog, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som udmøntning af vandplanerne er der planlagt et vådområde i oplandet til Felsted Kog med et forventet reduktionspotentiale på 40 tons N. Da Holstebro Kommune har vurderet, at dyretrykket ikke er stigende i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.